

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
FAKULTA TĚLESNÉ VÝCHOVY A SPORTU
MANAGEMENT TĚLESNÉ VÝCHOVY A SPORTU

**PORTUGALSKO JAKO DESTINACE CESTOVNÍHO
RUCHU**

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Vedoucí práce:

Ing. Miroslava Navrátilová

Zpracovala:

Hana Matyššáková

Duben 2007

Název práce:

Portugalsko jako destinace cestovního ruchu

Title:

Portugal – destination of tourism

Cíle práce:

Cílem této práce je představit Portugalsko jako destinace cestovního ruchu, charakterizovat tuto zemi, její přírodní a historické krásy, ukázat jaký potenciál tato země nabízí, analyzovat veškerou nabídku zájezdů, které jsou na našem trhu nabízeny a v neposlední řadě nabídnout pár praktických zkušeností a postřehů.

Metoda:

Pro svoji diplomovou práci jsem vybrala hlavně popisnou a komparativní analýzu a také jsem přiřadila analýzu SWOT.

Výsledky:

Tyto výsledky ukazují současný stav cestovního ruchu v Portugalsku, analyzují zájezdy jak pobytové, tak poznávací a podávají ucelený přehled o této zemi.

Klíčová slova:

- Portugalsko
- Cestovní ruch
- Cestovní kanceláře
- Cestovní agentury
- Zájezd

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci vypracovala samostatně a za použití uvedených zdrojů.

Hana Matyšáková

Poděkování:

Na tomto místě bych ráda poděkovala Ing. Miroslavě Navrátilové za odbornou pomoc a cenné rady, které přispěly k vytvoření diplomové práce.

OBSAH

1.	ÚVOD	7
2.	CÍLE A ÚKOLY DIPLOMOVÉ PRÁCE	9
3.	METODOLOGICKÁ ČÁST	10
3.1.	POPISNÁ ANALÝZA	10
3.2.	SWOT ANALÝZA	10
3.3.	KOMPARATIVNÍ ANALÝZA.....	11
4.	TEORETICKÁ ČÁST	12
4.1.	CESTOVNÍ RUCH	12
4.1.2.	<i>Vývoj cestovních kanceláří na území České a Československé republiky</i>	13
4.1.3.	<i>Mezinárodní instituce</i>	15
4.1.4.	<i>Základní pojmy</i>	16
4.1.5.	<i>Trendy v cestovním ruchu</i>	18
4.2.	CESTOVNÍ KANCELÁŘE A CESTOVNÍ AGENTURY	19
4.3.	CESTOVNÍ RUCH V ČESKÉ REPUBLICE	27
4.3.1.	<i>Význam cestovního ruchu</i>	27
4.3.2.	<i>Vliv členství České republiky v Evropské unii na cestovní ruch</i>	28
5.	ANALYTICKÁ ČÁST	29
5.1.	PORTRÉT PORTUGALSKA, ZEMĚ NA KONCI SVĚTA	29
5.2.	ZÁKLADNÍ ÚDAJE	31
5.3.	HISTORIE PORTUGALSKA	32
5.4.	HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ	33
5.5.	VNITROPOLITICKÁ CHARAKTERISTIKA	34
5.6.	ZAHRANIČNĚ POLITICKÁ ORIENTACE.....	35
5.7.	EKONOMICKÁ CHARAKTERISTIKA ZEMĚ.....	35
5.8.	SLUŽBY	37
5.9.	ZAHRANIČNÍ OBCHOD.....	37
5.10.	OBYVATELSTVO	39
5.10.1.	<i>Věkové složení</i>	39
5.11.	JAZYK.....	40
5.12.	PODNEBÍ.....	40
5.13.	PŘEDSTAVENÍ PORTUGALSKA V RÁMCI TURISMU	41
5.13.1.	<i>Charakteristika trhu cestovního ruchu</i>	41
5.13.2.	<i>Příjezdový cestovní ruch</i>	41
5.13.3.	<i>Výjezdový cestovní ruch</i>	44
5.13.4.	<i>Výjezdový cestovní ruch do ČR</i>	45
5.13.5.	<i>Příjezdy portugalských občanů do ČR a českých občanů do Portugalska</i>	45
5.14.	TURISTICKY ATRAKTIVNÍ LOKALITY	46
5.14.1.	<i>Severní Portugalsko</i>	46
5.14.2.	<i>Střední Portugalsko</i>	50
5.14.3.	<i>Lisabon</i>	55
5.14.4.	<i>Jižní Portugalsko</i>	58
5.14.5.	<i>Portugalské ostrovy</i>	63
5.15.	ANALÝZA SWOT	65
5.16.	PRAKTICKÉ INFORMACE	66

5.16.1.	<i>Spojení do země</i>	66
5.16.2.	<i>Doprava v zemi</i>	68
5.16.3.	<i>Ubytování v Portugalsku</i>	69
5.16.4.	<i>Obvyklá pracovní a prodejní doba</i>	69
5.16.5.	<i>Víza</i>	70
5.16.6.	<i>Kultura</i>	70
5.16.7.	<i>Státní svátky</i>	71
5.16.8.	<i>Muzea</i>	71
5.17.	NABÍDKA ČESKÝCH CESTOVNÍCH KANCELÁŘÍ CESTUJÍCÍ DO PORTUGALSKA	72
5.18.	ANALÝZA POZNÁVACÍCH ZÁJEZDŮ	77
5.19.	ANALÝZA POZNÁVACÍCH A POBYTOVÝCH ZÁJEZDŮ NA MADEIRU A AZORSKÉ OSTROVY	81
5.20.	VÍKENDOVÉ POBYTY V PORTUGALSKU	82
5.21.	POBYTOVÉ ZÁJEZDY V PORTUGALSKU DELŠÍ JAK TÝDEN	83
6.	PROJEKTOVÁ ČÁST	85
6.1.	NÁVRH ZÁJEZDŮ DO PORTUGALSKA	85
6.1.1.	<i>Návrh skupinového zájezdu poznávacího zájezdu pro cestovní kancelář</i>	85
6.1.2.	<i>Návrh poznávacího individuálního zájezdu</i>	87
6.1.3.	<i>Návrh individuálního pobytového zájezdu</i>	90
7.	ZÁVĚR	92
8.	SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	93
9.	SEZNAM ZKRATEK, OBRÁZKŮ, TABULEK, GRAFŮ A SCHÉMÁT	98
9.1.	SEZNAM ZKRATEK	98
9.2.	SEZNAM OBRÁZKŮ	98
9.3.	SEZNAM TABULEK	98
9.4.	SEZNAM GRAFŮ	99
9.5.	SEZNAM SCHÉMÁT	99
10.	PŘÍLOHY	100

1. ÚVOD

V průběhu mého vysokoškolského studia jsem měla možnost vycestovat v rámci programu ERASMUS. Prožila jsem pět měsíců mého studijního pobytu ve městě Coimbra v Portugalsku. Tato země mne uchvátila svou zvláštní, pro Středoevropana poněkud exotickou krásou. Po návratu do České republiky jsem se pokoušela zjistit jak je u nás Portugalsko vnímáno a jaké jsou turistické zkušenosti našich občanů. Většinou jsem se setkala pouze s elementárními znalostmi a základním povědomím. Bylo mi jasné, že bych ráda svým malým dílem přispěla k tomu, aby se tato skutečnost změnila a proto jsem si za téma své diplomové práce zvolila Portugalsko jako destinaci cestovního ruchu.

V myslích mnoha Čechů, snad i pod dojmem povinné četby v základní škole, dosud přežívá představa z dob českého krále Jiřího z Poděbrad z poloviny 15. století, že Portugalsko se nachází "na konci světa". A o Portugalcích se neméně tvrdošíjně s odvoláním na jejich bohatou objevitelskou historii opakuje, jak zadumaně hledí do vln Atlantiku a k Evropě se točí zády. Ani jedno z těchto tvrzení již samozřejmě dávno neplatí. Portugalsko se nám přiblížilo, jsme vzájemně spojováni různými mezinárodními institucemi, zejména Evropskou unií.

V čem jsou si Češi a Portugalci nejvíce podobní, to je snad jejich záliba v cestování. Portugalci se díky poloze své země vydávali na objevitelské cesty po moři. V současné době se lze se skupinami portugalských turistů setkat ve všech koutech světa a spousta jich už našla svůj domov v České republice.

Díky mistrovství Evropy ve fotbale v roce 2004 se tento stát, vykrojený do severozápadní části Pyrenejského poloostrova, který až dosud v očích našich turistů zůstával ve stínu jiných cestovatelských cílů, stal centrem zájmu. A i když portugalský národní tým nevyhrál, považují celou organizaci, výstavbu 10 stadionů za obrovský úspěch. Jak by ne? Díky tomu se ročně do Portugalska podívá mnohem více návštěvníků než v předchozích letech. Portugalsko si vzhledem ke své bohaté historii,

množství kulturních památek a přírodním krásám zaslouží větší pozornost než jen pro fotbal.

V Portugalsku je klid a pohoda. Portugalci jsou milým a srdečným národem, všichni se usmívají a jedno, co se v této zemi dá jistě naučit, je nespěchat a řádně si odpočinout. Portugalci se dají rádi s každým do řeči, umí si vychutnat každodenní život.

Češi se čím dál tím častěji vydávají do vzdálenějších zemí a zejména až v poslední době i do Portugalska. Přitom vzdálenost v dnešní době internetu a letecké dopravy již dávno přestala být překážkou bližšího vzájemného poznání.

Ve své práci bych ráda představila Portugalsko jako destinaci cestovního ruchu. Dále je mým cílem zjistit spektrum nabídky zájezdů, které organizují české cestovní kanceláře. Také se budu věnovat problematice letecké dopravy a na základě vlastních zkušeností vytvořím vlastní návrhy zájezdů do této destinace.

2. CÍLE A ÚKOLY DIPLOMOVÉ PRÁCE

Úkolem mé diplomové práce bude nejprve pomocí popisné analýzy charakterizovat Portugalsko jako destinace cestovního ruchu, zejména se zaměřením na historické, kulturní, ekonomické a sociální prostředí. Dále se pokusím prostřednictvím SWOT analýzy najít silné a slabé stránky této destinace.

Následně pomocí komparace provedu analýzu nabídky českých cestovních, které pořádají zájezdy a leteckých společností, které nabízejí dopravu do Portugalska.

Přínosem mé práce bude návrh několika typových zájezdů do Portugalska, které budou vytvořeny s ohledem na různé cílové skupiny účastníků.

3. METODOLOGICKÁ ČÁST

3.1. Popisná analýza

Cílem této popisné analýzy je poskytnout přesnou informaci o konkrétních aspektech zkoumaného prostředí. Tato metoda je využívána u velkého množství projektů. Umožňuje popisovat sekundární data, mohou to být např. výzkumné zprávy, články do odborných časopisů, ročenek atd.

Postup popisné analýzy je tvořen:

- Vytyčení cíle
- Vytyčení určitého problému, který se bude sledovat
- Určení souboru materiálu
- Čtení
- Systematické sledování
- Vyjádření výsledků, názorů, tvorba přehledů a grafů
- Rozbor a hodnocení

V této práci jsem popisnou analýzu používala při popisu informací o zemi, pomocí grafů a tabulek jsem znázorňovala statistiku dat cestovního ruchu atd.

3.2. SWOT analýza

Pomocí analýzy SWOT můžeme získat důležité informace potřebné k tomu, abychom mohli lépe určit svoje cíle a dále i marketingovou strategii. Analýza tedy zahrnuje okruh problémů, jejichž podstatným jádrem jsou otázky spojené a běžně označované jako marketingové prostředí. Marketingové prostředí je vlastně souhrn faktorů, které přímo a nepřímo ovlivňují marketingové prostředí daného místa.

Analýzu SWOT můžeme rozdělit na část O – T a na část S – W. Analýza O-T se zabývá rozbohem externích faktorů, které představují příležitosti Opportunities a ohrožení Threats.

Analýza tedy umožňuje monitorovat příležitosti a rizika, jak využívat tyto příležitosti a jak se vyhýbat rizikům.

Analýza S-W je analýza silných a slabých stránek neboli Strengths and Weakness. Můžeme pomocí silných stránek zjistit v čem je země silná, v čem má své pozitiva. Slabé stránky nám ukazují, v čem země vykazuje negativní rozvoj a které činitele mohou být brzdou efektivního rozvoje a dobrého fungování.

Celková souhrnná analýza vnitřních a vnějších předpokladů, se zkráceně označuje spojením obou předchozích zkratk jako SWOT.

3.3. Komparativní analýza

Metoda komparace je nejjednodušší metoda, která nám umožňuje poznat, v čem se zkoumaný jev liší od jiných nebo v čem se shoduje. Srovnání neboli komparace prezentuje shody a rozdíly předmětů a jevů. Tuto metodu nelze považovat za vědecký důkaz.

Základními pravidly pro komparaci jsou:

- Definice objektu komparace
- Určení cíle komparace
- Stanovení kritérií pro vlastní analýzu zvolených objektů a vymezení vztahu komparace k časové ose

Metodu komparativní analýzy jsem v diplomové práci používala nejčastěji. V analytické části, kdy jsem charakterizovala Portugalsko z hlediska ekonomického, kulturního a historického a dále v projekční části, kde jsem porovnávala nabídky zájezdů do této destinace od různých cestovních kanceláří. Pro tuto analýzu jsem používala informace z katalogů cestovních kanceláří, jejich internetových stránek a osobního dotazování s cestovními kancelářemi.

4. TEORETICKÁ ČÁST

4.1. Cestovní ruch

4.1.1. Vývoj cestovního ruchu

Za zakladatele cestovního ruchu je považován Angličan Thomas Cook (1808 - 1892), který uspořádal první hromadnou organizovanou přepravu 570 osob v Anglii. Svoji první cestovní kancelář si Thomas Cook založil v roce 1845, dále rozšířil svoje filiálky po Evropě, Americe, Austrálii a Indii. Pořádal různé mezinárodní zájezdy, cestu kolem světa za 222 dní a mnohé další.

Cestovní ruch se stal významným společenským, kulturním i ekonomickým fenoménem druhé poloviny dvacátého století. Lidé cestují – a to ve stále větším měřítku. Přispívají k tomu nejen změny v životním stylu, rozvoj dopravní infrastruktury a komunikačních spojení, rozvoj automobilismu, ale i změny v politickém a ekonomickém stavu světových regionů. Předpokládá se, že rozvoj mezinárodního cestovního ruchu bude v neztěněné míře pokračovat i v příštím století s tím, že postupně, v souladu s rozvojem dopravních možností a postupující globalizací, se bude zvyšovat podíl nových regionů jako zájmových oblastí cestovního ruchu. Tato postupující „restrukturalizace“ turistických destinací je v různé míře urychlována nejen zájmem o nové cíle turistických cest, ale i podporou, které cílové země rozvoji odvětví cestovního ruchu věnují.

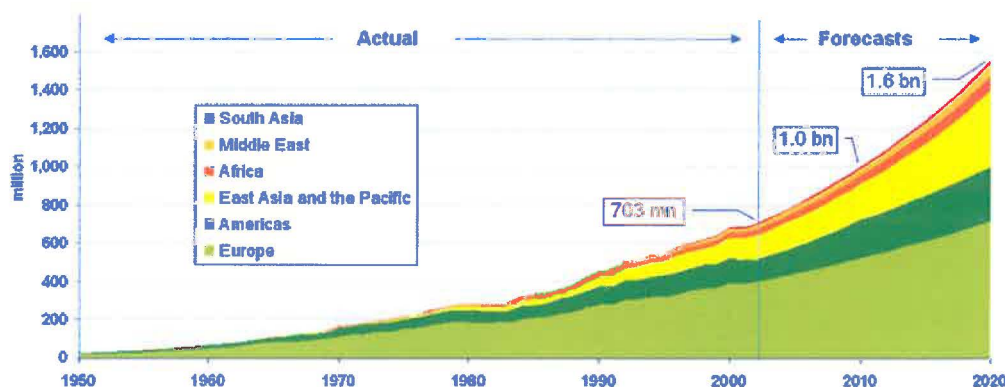
Po prudkém rozvoji cestovního ruchu, zejména v posledních deseti letech, se mezinárodní cestovní ruch řadí svým obratem na přední místo dynamicky se rozvíjejících odvětví. Podle údajů Světové organizace cestovního ruchu (WTO) a Světové rady cestování a cestovního ruchu (WTTC) je cestovní ruch největším zaměstnavatelem a jedním z nejvýnosnějších ekonomických odvětví ve světě. Výší svého obratu a rozsahem činnosti se cestovní ruch řadí na třetí místo za obchod s ropou a ropnými produkty a automobilový průmysl.

V současné době si v oblasti mezinárodního cestovního ruchu hlavní trhy stále více konkurují, protože stále více států a oblastí oprávněně považuje cestovní

ruch za ekonomický generátor, který multiplikačními efekty nejen zajišťuje vyšší zaměstnanost a vytváří nová pracovní místa, zajišťuje příjmy podnikatelským subjektům v oblasti cestovního ruchu a navazujících odvětví, podporuje investiční aktivity, ale přispívá efektivními přínosy i pro platební bilanci příslušného státu. Dosavadní výsledky vývoje mezinárodního cestovního ruchu potvrdily jeho dva hlavní aspekty – poměrnou zranitelnost vnějšími ekonomickými nebo politickými podmínkami a zároveň jeho velkou pružnost a přizpůsobivost těmto nepříznivým podmínkám.

Dle prognózy WTO se do budoucna předpokládá zvyšování počtu návštěvníků ve všech regionech. Viz následující graf.

Graf č. 1: Předpověď počtu návštěvníků v jednotlivých regionech

Zdroj: WTO

4.1.2. Vývoj cestovních kanceláří na území České a Československé republiky

Období mezi světovými válkami

Československá cestovní a dopravní kancelář, která byla první československou cestovní kancelář, byla založena v roce 1920 smlouvou, kterou podepsaly Československé dráhy, Zemský cizinecký svaz a bankou Bohemia. Nejdříve měla filiálky v Praze, Brně, Bratislavě, Karlových Varech, později i ve Vídni, Paříži a Londýně. V roce 1925 byla vytvořena středoevropská mezinárodní asociace AGOT, která pak sdružovala kolem čtyřiceti cestovních kanceláří.

Období 50. - 80. let

Výrazné postavení v tomto období měla cestovní kancelář Čedok, který byl v roce 1948 znárodněn a byl organizačně změněn. V jeho systému byly zařazeny podniky cestovních kanceláří a podniky hotelové. Ke konci 80.let dosáhl Čedok k vytvoření 166 poboček v Československu a zaměstnával 22 000 lidí. Vlastnil své vlastní autobusy a začal se zabývat i zábavním průmyslem.

Od poloviny 60.let začaly na trhu cestovního domácího i zahraničního působit cestovní kanceláře Balnea, Sport – turist, CKM, cestovní kancelář SSM a Autoturist. Část z nich si budovala svoje vlastní hotelové a restaurační zařízení. Na Slovensku působily cestovní kanceláře Tatratour, Slovakoturist a Slovakotherma. V tomto období tyto cestovní kanceláře zajišťovaly domácí a zahraniční zájezdy pro československé občany a zařizovaly služby pro návštěvníky ze zahraničí.

Období 90. let

V tomto období nastal obrovský rozvoj cestovního ruchu, vznikla na českém trhu konkurence v tomto odvětví díky liberalizaci podmínek. V období 90.let bylo vydáno kolem 11 000 oprávnění k provozování cestovních kanceláří. V oblasti příjezdového cestovního ruchu došlo k rekonstrukcím hotelových kapacit, které vytvořili základ pro příjezdový cestovní ruch. U českých občanů v tomto období vzrostl zájem o zahraniční cesty a celkem o cestování vůbec. Bohužel ne příliš vypracovaná legislativa zejména pro ochranu klienta zapříčinila pád cestovních kanceláří a spousta jejich klientů utrpěla finanční ztrátu. Výsledkem těchto problémů byl nový zákon č.159/1999 Sb. A modifikace zákona č.445/1991 Sb. A zákona č.40/1964 Sb. Tato nová legislativa se podobá již podmínkám, které mají ostatní státy Evropské unie.

4.1.3. Mezinárodní instituce

WTO (World Tourism Organization)

Světová organizace pro cestovní ruch jako zvláštní orgán Organizace spojených národů (OSN) je zřejmě nejvýznamnější institucí na poli cestovního ruchu. V současné době sdružuje 146 členských zemí, 7 přidružených členů a 2 pozorovatele. Součástí je rovněž více než 300 reprezentantů soukromého sektoru, vzdělávacích institucí, asociací a místních představitelů cestovního ruchu.

Česká republika je právoplatným členem od roku 1976, gestorem ve vztahu k WTO je Ministerstvo pro místní rozvoj.

WTTC (World Travel & Tourism Council)

Světová rada pro cestovní ruch byla založena v roce 1990, vyniká v soukromém sektoru svým přístupem ke kvantifikaci hospodářského dopadu cestovního ruchu. Sdružuje zhruba 100 významných subjektů (firem, profesních sdružení, organizací) působících v oblasti cestovního ruchu. Její metodologie se zaměřuje na dopad spotřeby návštěvníků (odvětví cestovního ruchu), stejně jako na celkovou poptávku (ekonomiku cestovního ruchu) pomocí simulačního modelu. Bere v úvahu přímý a nepřímý dopad spojený s kapitálovými investicemi, výdaji vládních institucí a zahraničním obchodem včetně zvýšené poptávky po výrobcích a službách vytvářené pohybem lidí na celém světě (světový cestovní ruch). WTTC upřednostňuje přístup vycházející ze strany poptávky s ucelenou definicí jejího rozsahu, která je propojena na pojetí strany nabídky. Výzkum přitom spočívá zejména v metodách vytváření ekonomických modelů. Pravidelně vydávanou publikací (v roce 2005 páté vydání) je soubor statistik cestovního ruchu (Tourism Satellite Accounting), který pro WTTC sestavuje Oxford Economic Forecasting (OEF).

EUROSTAT (Statistical Office of the European Communities)

EUROSTAT je statistickým úřadem Evropského společenství, který se nemalou měrou podílí na vytváření systému statistiky cestovního ruchu. Provádí pravidelný sběr informací (měsíčních, čtvrtletních, ročních) a šíření základních statistik především v ukazatelích ubytovacích kapacit, pohybu hostů a turistické

poptávky. Pro oblast statistik cestovního ruchu vytváří řadu programů s finanční podporou, které mají za úkol zlepšit implementaci toho nástroje. Nejdůležitějším počinem v tvorbě metodiky zůstává implementační manuál (European Implementation Manual on Tourism Satellite Accounts) s propracovaným popisem sestavování jednotlivých částí satelitního účtu cestovního ruchu.

4.1.4. Základní pojmy

Pro mezinárodní srovnání související se statistikou cestovního ruchu je nutná jednotná metodická základna. Níže uvedené definice jsou mezinárodně uznávané, případně s národními specifiky, která jsou v rámci mezinárodních doporučení povolena.

Cestovní ruch

Cestovní ruch je mezinárodně definován jako činnost osob cestujících do míst a pobývajících v místech mimo své obvyklé prostředí po dobu kratší než jeden ucelený rok, za účelem trávení volného času, obchodu a za jinými účely nevztahujícími se k činnosti, za kterou jsou z navštíveného místa odměňováni.

Návštěvník

Návštěvník je účastník cestovního ruchu. Návštěvníci se dělí na jednodenní návštěvníky (někdy nazýváni také exkurzionisté nebo výletníci) a turisty.

Turista

Turista je účastník cestovního ruchu, který alespoň jednou přenocuje mimo své obvyklé prostředí.

Tranzitní návštěvník

Tranzitní návštěvník je samostatnou kategorií, neboť může být obecně jednodenní, ale také turista. Jedná se o návštěvníky, kteří se zastaví v dané lokalitě nebo zemi na své cestě do jiného cíle cesty. Z hlediska definice sem spadají rovněž letecké transfery.

Příjezdový cestovní ruch

Příjezdový cestovní ruch (také aktivní) zahrnuje návštěvu a pobyt nerezidentů na ekonomickém území sledované země. Spotřeba příjezdového cestovního ruchu je chápána jako celkový objem prostředků vydaných na cestovní ruch nerezidenty a plynoucích do navštívené země. To znamená, že započítávána je i ta část výdajů, které jsou zaplacený mimo ekonomické území (ve vlastní zemi nerezidenta), ale směřující formou různých plateb do sledované země (např. část výdajů za zájezd).

Domácí cestovní ruch

Domácí cestovní ruch je CR domácích návštěvníků na ekonomickém území sledované země. Spotřeba domácího cestovního ruchu je spotřeba rezidentských návštěvníků ve sledované zemi, a to i ta část spotřeby spojené s návštěvou (konečným cílem cesty) jiné země, pokud byla realizována ve sledované zemi (např. marže cestovních kanceláří či agentur zajišťujících zahraniční zájezd).

Výjezdový cestovní ruch

Výjezdový cestovní ruch zahrnuje návštěvu a pobyt rezidentů mimo ekonomické území sledované země. Spotřeba výjezdového cestovního ruchu je chápána jako spotřeba rezidentských návštěvníků mimo ekonomické území vlastní země. Nezahrnuje výrobky zakoupené na cestu nebo po cestě ve vlastní zemi (ty patří do spotřeby domácího cestovního ruchu).

Vnitřní cestovní ruch (domácí a příjezdový) je CR rezidentů i nerezidentů na ekonomickém území sledované země.

Národní cestovní ruch (domácí a výjezdový) je CR rezidentů na ekonomickém území a mimo ekonomické území sledované země.

Zahraniční cestovní ruch zahrnuje příjezdový a výjezdový CR.

4.1.5. Trendy v cestovním ruchu

Díky tomu, že cestování v dnešní době patří k neodmyslitelné součásti našeho života, našeho životního stylu, naší společnosti, cestovní ruch je stále vyvíjen a jeho nabídka musí být všem změnám přizpůsobována co v nejkratším časovém horizontu. Vyvíjí se také naše poptávka po produktech cestovního ruchu, už to není jako v minulosti, kdy nabídka určovala poptávka. V cestovním ruchu můžeme vypozorovat určité trendy, které jej ovlivňují.

Demografie

Během několika let dojde k výraznému nárůstu osob ve vyšším věku, budou disponovat vyššími příjmy než tomu bylo v minulosti. Díky tomuto faktu poroste poptávka zkušenějších turistů – seniorů mnohem rychleji než obecně.

Zdraví

Význam zdraví začíná mít pro budoucnost cestovního ruchu větší míru při rozhodování, do které destinace zákazník bude mít v úmyslu vycestovat.

Vnímavost a vzdělávání

Úroveň vzdělanosti bude narůstat do budoucna, tím bude zapříčiněno plánování dovolené v duchovním, kulturním a historickém smyslu.

Volný čas

Moderní společnost klade důraz na běžný život člověka a tím podporuje poptávku povoleném čase relaxaci.

Zkušenosti s cestováním

Cestovatelé si díky svým zkušenostem budou více plánovat a zařizovat cesty sami, bude kladen důraz na kvalitu a poměr mezi ní a cenou.

Životní styl

Životní styly se budou v západní společnosti postupně měnit, což ovlivní pohled turistů na jejich osobní potřeby a chování.

Informační technologie

Bude stále narůstat velká role internetu a jeho významu k získávání informací, poroste také význam vizuálních prezentací. Lepší dostupnost všech informací o destinacích zapříčiní zvětšení konkurence na trhu cestovního ruchu. Mnohem více si lidé budou kupovat zájezdy přes internet, nebudou už tak často využívat služeb cestovních kanceláří a cestovních agentur.

Doprava

Do budoucna se silniční doprava bude potýkat s problémy přesycení a nahromadění, budou se tedy využívat jiné způsoby cestování, např. rychlovlaky.

Udržitelný rozvoj

Uvědomování si významu ekologie nadále poroste. Zvyšuje tak v cestovním ruchu poptávku po destinacích, které budou mít na prvních místech roli přírody a populace.

Jistota a bezpečí

Všechny války, různé teroristické útoky ovlivňují chování všech turistů. Proto je cestovní ruch ovlivňován zvýšenou potřebou jistoty a bezpečí, když cestujeme.(12)

4.2. Cestovní kanceláře a cestovní agentury

Cestovní kanceláře a cestovní agentury patří mezi podnikatelské subjekty, které umožňují lidem uspokojit jejich potřebu trávení volného času a rekreace. I přes rychlý rozvoj internetu a nárůst individuálních dovolených tyto subjekty ani v současnosti neztrácejí na významu, zejména na konci minulého století zaznamenal jejich počet dynamický nárůst.

Na počátku 90. let, kdy se uvolnily podmínky pro podnikání, se a českém trhu objevilo velké množství cestovních kanceláří. V druhé polovině 90.let však

docházelo k podvodným zakládáním a masovým úpadkům cestovních kanceláří a tím také k problémům s vrácením peněz zákazníkům a jejich repatriaci v případech, kdy zůstali bez prostředků a pomoci v zahraničí. Proto bylo třeba přijmout legislativu, která by zákazníka cestovních kanceláří před podobnými problémy ochránila. Druhým důvodem byla příprava České republiky na vstup do Evropské unie a potřeba sladit českou legislativu s tou evropskou.

Výsledkem těchto potřeb bylo přijetí zákona č.159/1999Sb., ze dne 30.června 1999, o některých podmínkách podnikání v oblasti cestovního ruchu a o změně zákona č.40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č.455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů, který nabyl účinnosti 1.10.2000. Významnou novelou pak tento zákon prošel přijetím zákona č.214/2006 Sb., kterým se mění zákon č.455/2001 Sb., o živnostenském podnikání. Hlavním cílem bylo eliminovat nežádoucí chování cestovních kanceláří a cestovních agentur, které v praxi v jejich činnosti v minulých letech vyskytovalo.

Novela nabyla účinnost dne 1.8.2006, přináší rozšíření výčtu povinností těchto podnikatelských subjektů. Souvisí s tím také upřesnění platnosti smlouvy o povinném pojištění záruky pro případ úpadku cestovní kanceláře. Do novely zákona je také zahrnuta úprava podnikání cestovních kanceláří ze zemí Evropské unie a Evropského hospodářského prostoru. Dále došlo ke změně pojmu zájezd, jeho definice přináší zúžení podnikatelských činností pro cestovní agentury.(13)

Rozdíly mezi cestovními kanceláří a agenturami

Činnost cestovní kanceláře a cestovní agentury se často překrývá. Ale cestovní kancelář je oprávněna organizovat, nabízet a prodávat zájezdy a uzavírat cestovní smlouvu vlastním jménem. Pouze na cestovní kancelář se vztahují všechny povinnosti a omezení spojené s nabídkou, organizací a prodejem zájezdu a cestovní smlouvou. Všechny ostatní činnosti může vykonávat jak cestovní kancelář, tak cestovní agentury. Podle nové právní úpravy také forfaity mohou být organizovány a nabízeny pouze cestovní kanceláří, neboť i na tuto kombinaci služeb se vztahuje povinnost pojištění.

Pro provozování cestovních kanceláří se vyžaduje živnost koncesovaná – koncesní listina. (13)

Zahrnuje:

- Oprávnění organizovat, nabízet a prodávat zájezdy
- Nabízet a prodávat jednotlivé služby CR a nabízet je a prodávat jiné CK za účelem jejího dalšího podnikání
- Zprostředkovávat prodej jednotlivých služeb CR pro jinou cestovní kancelář nebo cestovní agenturu, příp. pro jiné osoby (dopravce, pořadatele kulturních, společenských a sportovních akcí apod.)
- Prodávat věci související s CR, zejména vstupenky, mapy, plány, jízdní řády, tištěné průvodce a upomínkové předměty
- Má za povinnost mít uzavřené povinné pojištění záruky pro případ úpadku CK

Pro provozování cestovní agentury se vyžaduje živnostenský list – živnost ohlašovací vázaná.

Zahrnuje:

- Nabízet a prodávat jednotlivé služby CR
- Organizovat kombinace služeb CR a nabízet je a prodávat jiné CK za účelem jejího dalšího podnikání
- Zprostředkovávat prodej jednotlivých služeb CR pro jinou cestovní kancelář nebo cestovní agenturu, příp. pro jiné osoby (dopravce, pořadatele kulturních, společenských a sportovních akcí apod.)
- Zprostředkovávat prodej zájezdů pro jinou CK (v tomto případě musí být cestovní smlouva uzavřena jménem CK, pro kterou je zájezd zprostředkován)
- Prodávat věci, související s CR, zejména vstupenky, mapy, plány, jízdní řády, tištěné průvodce a upomínkové předměty

Povinnosti cestovních agentur

Cestovní agentury mají za povinnost ve všech propagačních a jiných materiálech informovat zákazníka, pro kterou cestovní kancelář je prodej zájezdu zprostředkován. Dále má CA za povinnost zákazníkovi před uzavřením cestovní smlouvy předložit doklad o pojištění CK, pro kterou zprostředkovávají prodej zájezdu. Ca musí informovat Ministerstvo pro místní rozvoj o zprostředkování zájezdu pro cestovní kanceláře z jiných členských zemí. (13)

Povinnosti cestovních kancelářů

Za základní povinnost cestovní kanceláře dle platné právní úpravy je uzavření pojistné smlouvy pro případ úpadku a tuto smlouvu mít platnou po celou dobu své podnikatelské činnosti.

Podmínky pro získání živnostenského oprávnění – koncesní listiny a živnostenského listu

Všeobecné podmínky provozování živnosti:

- dosažení věku 18 let
- způsobilost k právním úkonům
- bezúhonnost
- nulové daňové nedoplatky z předchozího podnikání
- nulové nedoplatky na platbách pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti
- nulové nedoplatky na pojistném na veřejném zdravotním pojištění

Odborná způsobilost

Cestovní kancelář:

- vysokoškolské vzdělání a 1 rok praxe v oboru
- nebo minimálně vyšší odborné vzdělání a 3 roky praxe v oboru
- nebo úplné střední vzdělání
- nebo úplné střední odborné vzdělání a 6 let praxe v oboru

- nebo doklady o uznání odborné kvalifikace

Cestovní agentura:

- vysokoškolské vzdělání a 1 rok praxe v oboru
- nebo úplné střední vzdělání
- nebo úplné střední odborné vzdělání a 3 roky praxe v oboru
- nebo doklady o uznání odborné praxe

Další podmínky pro cestovní kancelář:

- smlouvu s pojišťovnou o povinném smluvním pojištění
- podnikatelský záměr
- prohlášení, zda v posledních 5 letech nebylo zrušeno živnostenské oprávnění k provozování CK nebo CA z důvodu porušení povinností uložených zákonem nebo z důvodu jejího úpadku
- prohlášení o předpokládaném datu zahájení činnosti

Od 1. srpna 2006 nezáleží na tom, zda byl zájezd sestaven předem nebo až na základě individuálního požadavku zákazníka. Povinnost pojištění se vztahuje na tuto kombinaci služeb. (13)

Ve smyslu novely zákona č.159/1999 Sb. je vymezen **zájezd** jako:

Zájezdem je:

- Předem sestavená kombinace nejméně dvou služeb během CR trvající 24 hodin. Může to být doprava, ubytování nebo jiné služby CR, jež nejsou doplňkem dopravy nebo ubytování a tvoří významnou část zájezdu, nebo jejich cena tvoří alespoň 20 % souhrnné ceny.
- Ubytování přes noc plus další služba.

Zájezdem není:

- Kombinace služeb CR prodávaná jinému podnikateli za účelem jeho dalšího podnikání.

- Kombinace služeb CR, jejíž nabídka a prodej nesplňuje znaky živnostenského podnikání, nejde o soustavnou činnost, nejde o činnost za účelem zisku.(13)

Touroperátor je ekonomický subjekt v cestovním ruchu, který plánuje, připravuje a administrativně řídí balíčky služeb cestovního ruchu na základě služeb dodavatelů a přepravců, přičemž je posléze prodává cestovním kancelářím.

Formy cestovního ruchu

- Sportovně – turistický
Je cestovní ruch, který zahrnuje krátkodobé a dlouhodobé pobyty se zaměřením na sportovní aktivitu. Mohou to být např. vysokohorská turistika, cykloturistika nebo vodní turistika.
- Lázeňsko – léčebný
Je zaměřen na zdravotní prevenci, rekonvalescenci, rehabilitaci a léčbu následků nemocí. Zahrnuje celou řadu zdravotně orientovaných aktivit zaměřené na posílení, udržení a obnovení fyzické a psychické kondice člověka.
- Poznávání přírody
Tento typ cestovního ruchu v sobě zahrnuje různé návštěvy přírodních rezervací a národních parků. Patří sem i ekoturistika, která dává důraz na ochranu životního prostředí a chování v přírodě tak, že není turisty ohrožována.
- Dobrodružný
V dnešní době je tento cestovní ruch vyčleněn jako samostatný typ. Jde tu např. o adrenalinové sporty, sjezdy divokých řek, výpravy do ledových oblastí. Tento typ je zejména spojený s nebezpečím a testováním svých fyzických a psychických schopností.

- Profesní

Je spojen s profesní činností a profesními zájmy účastníků. Probíhá převážně v pracovním čase účastníků a obsahuje v sobě obchodní cestovní ruch a kongresový cestovní ruch. Obchodní cestovní ruch zahrnuje obchodní nebo profesní služební cesty, spočívající v setkání či jednání mezi institucemi, organizacemi anebo např. sjednávání obchodních kontaktů. Kongresový cestovní ruch zahrnuje účast na různých kongresech, konferencích a seminářích, které slouží k vědeckým nebo odborným setkáním a předání informací. Dále sem patří cestovní ruch veletrhu a výstav, při kterém jsou nabízeny různé produkty a služby a také incentivní cestovní ruch, který má zlepšit vztahy mezi zaměstnanci a vedením. Náklady na tento typ cestovního ruchu hradí zaměstnavatel.

- Kulturně poznávací

Tento cestovní ruch je zaměřen na poznávání historie, kultury, tradic a zvyků vlastního nebo i jiných národů. Zahrnuje především návštěvy kulturně historických památek, kulturních akcí atd.

- Rekreační

U nás i ve světě představuje nejširší účast obyvatelstva na tomto cestovním ruchu. Obvykle je realizován v přírodním prostředí s hlavním cílem odpočinku, relaxace atd. Určitým specifickým rekreačním cestovním ruchem je chalupaření a chataření.

- Vzdělávací

Tento cestovní ruch se zaměřuje na hlavní cíl a tím je naučení se něčeho nového. Může to být např. nový jazyk, sport, odborné profesní dovednosti.

Doba trvání pobytu:

Můžeme rozdělit na krátkodobý a dlouhodobý.

- Krátkodobý je často charakterizován jako pobyt, který netrvá déle jak 3 až 6 dní.
- Dlouhodobým pobytem je rozuměn pobyt delší než krátkodobý, ale zpravidla nepřesahující délku 6 měsíců.

Způsob organizace a přípravy zájezdu:

Dále můžeme cestovní ruch rozdělit podle toho, zda si zájezd zařizuje účastník sám nebo si kupuje přímo balíček služeb u cestovní agentury, cestovní kanceláře atd.

- Organizovaný
- Neorganizovaný

Místo pobytu:

Podle toho, kam účastníci zájezdů jezdí, můžeme rozlišit cestovní ruch na:

- Domácí, kterým máme na mysli zájezdy na území našeho státu, tedy kterého jsme státními příslušníky
- Zahraniční – tímto zájezdem se označují cesty realizované přes hranice našeho státu.
- Tranzitivní – jsou jím rozuměny tranzity zahraničních osob přes danou zemi.

Počet účastníků zájezdu:

- Individuální cestovní ruch, kdy účastník cestuje sám anebo nejvýše s rodinou.
- Skupinový cestovní ruch, kdy je všechno zajišťováno hromadně pro určitý kolektiv (nejčastěji více jak 20 účastníků).

4.3. Cestovní ruch v České republice

Cestovní ruch se jako odvětví národního hospodářství stává v řadě zemí velmi významným faktorem dynamického rozvoje ekonomiky a významně se podílí na růstu HDP. Je tomu tak i v České republice.

Cestovní ruch se stal v posledních padesáti letech velmi významným růstovým faktorem pro většinu vyspělých světových ekonomik. Rozvoj cestovního ruchu a jeho zvyšující se dynamika byla způsobena především mnohými technologickými změnami, zvláště pak zvýšením dostupnosti přepravních prostředků pro širší vrstvy obyvatelstva a relativním snížením přepravních nákladů. Cestovní ruch je v mnohých případech velmi významným faktorem společenského vývoje, který zpětně ovlivňuje i životní úroveň obyvatelstva, zvláště pak v centrech cestovního ruchu.

4.3.1. Význam cestovního ruchu

Hospodářský význam

- Zdroj devizových příjmů
- Podíl na tvorbě HDP
- Zdroj pracovních příležitostí
- Zdroj spotřebních příležitostí
- Zdroj podnikatelských příležitostí

Sociální význam

- Fyzická a psychická relaxace
- Využití volného času
- Rozvíjení osobnosti, podíl na poznání, jazykových znalostech atd.

Z uvedených faktorů vyplývá, že pozitivní vliv cestovního ruchu se projevuje v celé škále jednotlivých celků ekonomiky, které se navzájem ovlivňují a v globálním hledisku potom zvyšují životní úroveň obyvatelstva. Je také možné vysledovat pozitivní vliv cestovního ruchu na společnost, vedoucí mimo jiné ke zkvalitnění mezinárodních vztahů.

4.3.2. Vliv členství České republiky v Evropské unii na cestovní ruch

Výhody členství v EU z hlediska cestovního ruchu

- Volný pohyb osob – pokud občan EU chce strávit méně než 90 dnů v jiné členské zemi, nemusí svůj pobyt nikde hlásit. Při pobytu delším je nutné požádat o povolení k pobytu na cizinecké policii.
- K cestování v rámci EU potřebuje občan EU jen identifikační kartu.
- V rámci EU odpadají turistům celní kontroly, neboť se pohybují v rámci vnitřního trhu.
- Národní řidičská oprávnění jsou platná na celém území unie
- Růst kvality služeb, především ubytovacích a stravovacích
- Zdravotní pojištění, které si občan platí v domácí zemi je platné po celém území unie

Přínosy členství v Evropské Unii pro příjezdový cestovní ruch ČR

- Nárůst počtu zahraničních studentů, studijních pobytů a cest
- Nárůst počtu obchodních a služebních cest díky rostoucí spolupráci, pronikání nových firem na nový trh atd.
- Rostoucí význam kongresové turistiky

5. ANALYTICKÁ ČÁST

5.1. Portrét Portugalska, země na konci světa

Český zeman, cestovatel a spisovatel Václav Šašek z Bříkova v druhé polovině 15.století napsal cestopis pod názvem Krátké a utěšené popsání cesty a putování. Později jej literárně zpracoval Alois Jirásek pod názvem Z Čech až na konec světa. Tím koncem světa myslel zemi, jejíž slavní mořeplavci právě v 15.století hranice zeměpisných znalostí rozšiřovali – nejzápadnější výspu starého kontinentu, Portugalsko.

Portugalsko si zdánlivě nečiní nároky na zvláštní národní ráz, ačkoli tato nejzápadnější končina Pyrenejského poloostrova existuje téměř 800 let se skoro nezměněnými hranicemi. Deset milionů obyvatel má vlastní jazyk, zachovává jedinečně kulturní tradice a pyšní se několika staletími dějin nezávislosti na sousedním Španělsku, k němuž chová hlubokou nedůvěru.

Jednotlivé oblasti Portugalska oplývají na tak malou zem velkou pestrostí. Venkovské Minho a Trásos –Montes na severu jsou nejtradičnější, ale někteří by je nazvali zaostalými. V posledních desetiletích bylo mnoho obyvatel tohoto zanedbávaného kraje nuceno odstěhovat se za prací. Jih země se velmi liší. Algarve, které je obdařené překrásnými písčnými plážemi a příjemně teplým středozezemním klimatem po celý rok, se stalo rekreačním střediskem Evropanů ze severu.

Dvě velké řeky, Tejo a Douro, pramení ve Španělsku a protékají Portugalskem na západ k Atlantskému oceánu. Z nespoutaných oblastí na horním toku Douro pochází nejslavnější portugalský výrobek – portské víno, které se pěstuje na strmých terasovitých vinicích na úbočích hor. Tejo je naopak široká a líná řeka, často se rozlévající na plochou a úrodnou náplavovou nížinu Ribatejo, kde se pasou ušlechtilí koně a býci určené k zápasům. Při ústí řek Tejo a Douro leží dvě významná portugalská města, Lisabon a Porto. Hlavní město Lisabon je kosmopolitní metropole s bohatým kulturním životem. Porto je vážným soupeřem Lisabonu, zvláště pokud jde o obchod a průmysl. (9, str.14)

V Atlantském oceánu daleko do Portugalska se rozkládají dvě souostroví, která jsou samosprávnými oblastmi Portugalska, jsou to Azorské ostrovy a Madeira.

Obrázek č.1: Mapa Portugalska

zdroj: <http://www.mzv.cz/www/mzv/stat.asp?StaID={FBBC89C3-F16D-4ED2-B1A4-DFB0A8D37BD8}>

5.2. Základní údaje

portugalská vlajka

portugalský znak

Originální název:	Republica Portuguesa
Užívaný název:	Portugalsko
Počet obyvatel (2006):	10 605 870
Hustota obyvatelstva:	114,12
Podíl ekonomicky činného obyvatelstva:	52,2 % (58,1% muži, 46,7% ženy)
Rozloha:	92 391 km ²
Poloha:	6°-9° z. d. a 37°-42° s. š.
Úřední jazyk:	portugalština
Náboženství:	katolíci 97 %, 2% bez vyznání, zbytek protestanti různých denominací, muslimové, hinduisté, nepatrná židovská komunita
Správní členění:	18 provincií, 2 autonomní území (Azory, Madeira)
Forma vlády:	parlamentní
Hlavní město:	Lisabon 681 000 obyvatel
Další velká města:	Porto 302 000 obyvatel, Setúbal 100 000 obyv.
Hlava státu (2006):	Anibal CAVACO Silva
Předseda vlády (2006):	Jose SOCRATES
Členství:	EU, NATO, OSN, CE, OBSE, OECD
Tvorba HDP:	60 % služby, 36 % průmysl, 4 % zemědělství

Zaměstnanost:	60 % služby, 30 % průmysl, 10 % zemědělství
HDP (parita kupní síly):	204,4 mld. USD
HDP na 1 obyv. (parita kupní síly):	19 300 USD
Inflace (2005):	2,3 %
Nezaměstnanost (2005):	7,6 %
Vývoz:	textil, stroje, chemikálie, korek
Dovoz:	stroje a dopravní prostředky, chemikálie, ropa, textilní zboží, zemědělské výrobky
Měna:	euro (EUR)

Zdroj: (14, 27)

5.3. Historie Portugalska

Portugalsko je jedním z nejstarších národních států v Evropě. Jeho založení v roce 1139 předcházelo vzniku sousedního Španělska téměř o 300 let. Dobyvační Římané, kteří přišli na území roku 218 před Kristem, nazvali celý poloostrov Hispania, ale kraj mezi řekami Douro a Tejo pojmenovali Lusitania po tamějším keltiberském kmeni. Když se roku 395 římská říše rozdělila, přes Hispanii se nejdříve převalily germánské kmeny a potom v roce 711 Mauri ze severní Afriky. V 11. století severní křesťanská království zahájila systematickou reconquistu a během tohoto dlouhého procesu bylo Portucale, malé hrabství v království Leónu a Kastilie, prohlášeno svým prvním králem Afonsem Henriquesem za nezávislé.

Nové království se rozšířilo na jih k Algarve a portugalská námořníci začali zkoumat africké pobřeží a Atlantský oceán. Zlatý věk Portugalska dosáhl zenitu za vlády Manuela I. V roce 1498 doplul Vasco da Gama do Indie a v roce 1500 byla objevena Brazílie. Obchod s východem přinesl neuvěřitelné bohatství, ale vojenská

porážka v Maroku prosperitu ukončila. V roce 1580 bylo Portugalsko zabráno Španělskem a španělští panovníci tu vládli dalších šedesát let.

Když Portugalsko znovu získalo nezávislost, obnovilo své bohatství ložisky zlata v Brazílii. Ve druhé polovině 18. století začal nejvyšší ministr markýz de Pombal zemi modernizovat a omezovat reakční vliv církve. Napoleonova invaze v roce 1807 a ztráta Brazílie v roce 1825 však Portugalsko ochudily a rozdělily. Mocenské boje mezi absolutisty a konstitucionalisty zemi dále oslabovaly a přes období stability od poloviny 19. století se zadluženost a krize prohlubovaly. V roce 1910 svrhla republikánská revoluce monarchii.

Hospodářská situace se zhoršovala až do vojenského puče v roce 1926, který zahájil dlouhou éru diktatury Antónia Salazara, který byl u moci v letech 1928-1968. Karafiátová revoluce v roce 1974 ukončila diktaturu a v roce 1976 byla znovu obnovena plná demokracie. Po připojení Portugalska k Evropské unii v roce 1986 postupně oživil ekonomiku přílivem financí. (7, 8)

5.4. Hospodářské prostředí

Portugalsko je zemědělsko – průmyslový stát. Portugalská ekonomika je otevřená a vzájemně propojená s trhy Evropské unie. Před rozšířením Evropské unie v roce 2004 patřilo Portugalsko mezi nejchudší země uskupení. V portugalském hospodářství hrají významnou roli malé a střední podniky, které v roce 2004 reprezentovaly cca 95% ze všech podniků, které se nacházejí na portugalském trhu. Tyto podniky se podílí 80% na tvorbě zaměstnanosti a 60% na vývozu. Průmyslová výroba je zkoncentrována především na severu země v okolí Porta a v Lisabonu a jeho okolí. Nejméně průmyslu je v zemědělském kraji Alentejo. Dynamický rozvoj zaznamenalo odvětví služeb, především pak turistika. Portugalsko patří mezi přední země v porovnání příjmů z turistického ruchu na 1 obyvatele (v roce 2003 cca 400 USD). Portugalsko je zemí se značnými zásobami nerostných surovin, ale s nedostatkem paliv. Je závislé na dovozu energetických surovin, především ropy a plynu. Těží se ruda wolframu, pyrity, rudy obsahující měď, cín, olovo, zinek, mangan, uran, železo a také hnědé uhlí a kamenná sůl. Rychle stoupá podíl těžkého průmyslu. Tradiční je textilní průmysl, obuvnický a potravinářský, chemický, stavba

lodí, strojní průmysl, dřevařský, sklářský, keramický a zpracování korku (nejvýznamnější producent korku na světě). (8, str.173)

Portugalsko má v poslední době jeden z nejmodernějších bankovních systémů v Evropě (vysoký stupeň automatizovaných bankovních operací, výběry hotovostí a platby složenek). Všechny operace jsou prováděny bezplatně.

Hlavním odvětvím zemědělství je rostlinná výroba. Pěstuje se vinná réva, olivy, fiky, mandlovníky, jedlé kaštiny, zelenina, ovocné stromy a obiloviny. Málo rozšířený je chov skotu, prasat a ovcí. Velký význam má rybolov. Jedním z nejznámějších výrobků je portské víno. Typickými regionálními produkty jsou barevné keramické dlaždice, hliněné nádoby, výrobky z kůže, starožitnosti. Rychle roste příjem z cestovního ruchu, soustředěného zvláště do oblasti Algarve na jihu, která se táhne od nejzazší jihozápadní výspy evropského kontinentu – Cabo de Sao Vicente – až k Faru, hlavnímu městu provincie.

5.5. Vnitropolitická charakteristika

Prezident je volen přímo ve všeobecných volbách na pětileté funkční období. Je vrchním velitelem ozbrojených sil a na základě výsledků parlamentních voleb jmenuje předsedu vlády a jím navrženou vládu. Má rovněž pravomoc rozpustit parlament, odvolat vládu či vyhlásit válku. Tyto jsou však omezeny řadou podmínek, mezi něž patří kupříkladu povinnost konzultací se sedmnáctičlennou Státní radou. Ta slouží jako poradní sbor a skládá se ze šesti bývalých civilních úředníků (bývalí prezidenti) a deseti dalších občanů - pět vybírá parlament, pět sám prezident. Hojně využívanou pravomocí prezidenta je vetování zákonů.

Republikové shromáždění (*Assembleia da República*) je název portugalského jednokomorového parlamentu složeného z 230ti poslanců. Je volen ve všeobecných volbách na dobu čtyř let na základě principu poměrného zastoupení. Předseda Republikového shromáždění zastupuje prezidenta v době jeho nepřítomnosti. Výkonnou moc má vláda v čele s předsedou vlády. Vláda musí parlamentu předložit svůj program. Pokud není zamítnut většinou poslanců, znamená to potvrzení vlády ve funkci. (14, 17)

5.5.1. Správní členění

Pevninské Portugalsko má 18 distriktů: Aveiro, Beja, Braga, Bragança, Castelo Branco, Coimbra, Évora, Faro, Guarda, Leiria, Lisabon, Portalegre, Porto, Santarém, Setúbal, Viana do Castelo, Vila Real a Viseu. Azory a Madeirské ostrovy jsou samosprávnými celky. (17)

5.6. Zahraničně politická orientace

Mezi hlavní tři priority zahraniční politiky Portugalska patří účast na evropské integraci reprezentovaná členstvím v Evropské unii, transatlantická vazba vyjádřená členstvím v NATO a velmi úzkými vztahy s portugalsky hovořícími zeměmi. Tato země je členem zhruba 90 mezinárodních organizací. Je zastoupeno ve všech významných mezinárodních organizacích v systému OSN. (14)

5.7. Ekonomická charakteristika země

V roce 1986 vstoupilo Portugalsko do Evropské unie a země procházela výraznými ekonomickými změnami, podobným těm, kterými prochází Česká Republika. Po vstupu do EU dosáhlo Portugalsko zvýšení HDP a snížení nezaměstnanosti. V předvstupním jednání získalo Portugalsko 150 mil. ECU. Tato finanční pomoc pokračovala i po vstupu Portugalska do EHS a tyto finance byly využity na krytí investičních projektů a programů zaměřených na rozvoj infrastruktury, zlepšení průmyslových struktur a modernizaci v sektoru zemědělství a rybolovu. V letech 1986 – 1988 získalo Portugalsko 225,1 miliard ESC. V první polovině 90. let získalo Portugalsko 9 548 mil. ECU. Podpora v tomto období pomohla vytvořit 80 000 nových pracovních míst. Ve druhé polovině 90. let získalo Portugalsko 17 593 mil. EUR, což vedlo k vytvoření dalších 98 000 pracovních míst. Celková pomoc v období 2000-2006 činila pro Portugalsko 22 760 mil. EUR.

V posledních letech došlo ke zpomalení růstu ekonomiky, což bylo kromě domácích potíží dáno vývojem v rámci EU a v USA. Portugalský zahraniční obchod

je úzce spojen se zeměmi EU. Kolem 76% celkového portugalského dovozu je ze zemí EU a téměř 80% portugalského vývozu je do zemí EU. V roce 2003 došlo k poklesu HDP a bylo dosaženo nejnižší výroby od roku 1998 a stagnace pokračovala i v následujícím roce. Problémem zůstává nezaměstnanost, která se pohybuje už v oblasti 8%. Výraznou roli v portugalském hospodářství hrají malé a střední podniky, které reprezentují cca 95% ze všech podniků, které se pohybují na portugalském trhu.

Po roce 1976 došlo k privatizaci řady státních podniků a privatizace probíhala za účasti zahraničního kapitálu, protože portugalské podniky byly podkapitalizované. Tento jev má svůj historický základ ve skutečnosti, že zahraniční investice směřovaly především do velkých společností a naopak portugalský kapitál mířil do podniků malé a střední velikosti. Na tvorbě zaměstnanosti se malé a střední podniky podílejí asi 80 % a na vývozu asi 60 %. Tento charakteristický rys portugalského hospodářství se projevuje také v možnostech a formě portugalských investic v zahraničí. Skutečnost, že výrazná část velkých portugalských firem je součástí nadnárodních celků, a proto není ve svém investičním rozhodování zcela nezávislá, omezuje možnost portugalské ekonomiky investovat v zahraničí. Hlavními portugalskými investory jsou proto banky a ty domácí firmy, které prošly úspěšnou privatizací a jsou dostatečně kapitálově silné, tzn. především firmy z oblasti veřejných služeb (obchodní řetězce), stavebnictví atd. Investice do jiných oborů je doménou právě malých a středních podniků, které jsou sice velmi flexibilní ve svém rozhodování, ale narážejí na bariéru nedostatečného kapitálového vybavení. (14)

Základní makroekonomické ukazatele

Tabulka č.1: Základní makroekonomické ukazatele

<i>Ukazatel</i>	<i>2001</i>	<i>2002</i>	<i>2003</i>	<i>2004</i>	<i>2005</i>
<i>HDP [mld. EUR]</i>	129,3	135,4	137,5	142,8	147,2
<i>HDP/obyvatele [EUR]</i>	12.320	12.895	13.095	13.600	14.020
<i>Míra inflace [%]</i>	4,3	3,7	3,3	2,2	2,6
<i>Míra nezaměstnanosti [%]</i>	4,1	5,1	6,5	6,7	7,6
<i>Kurs EUR/CZK</i>	34,24	30,25	32,45	31,83	29,33

Zdroj: www.export.cz (24)

Na tvorbě HDP se v největší míře podílely služby 70,9% dále průmysl, stavebnictví a energetika 25,6%. Stavebnictví se podílí 7,4 % a zemědělství, rybolov a lesnictví 3,5%.

5.8. Služby

Za posledních 25 let se v tomto portugalském odvětví zaznamenávají nejvýraznější změny. Služby mají velmi významné místo v portugalské ekonomice a jejich hlavní význam se zvýšil po vstupu do Evropské unie. V roce 2005 jeho podíl přesáhl 70 % a na celkové zaměstnanosti se podílel 57 %. (14)

5.9. Zahraniční obchod

Obchodní bilance zahraničního obchodu je v posledních letech pro Portugalsko pasivní. Do budoucna se nepředpokládá, s ohledem na stav ekonomiky, že dojde k výrazné změně.

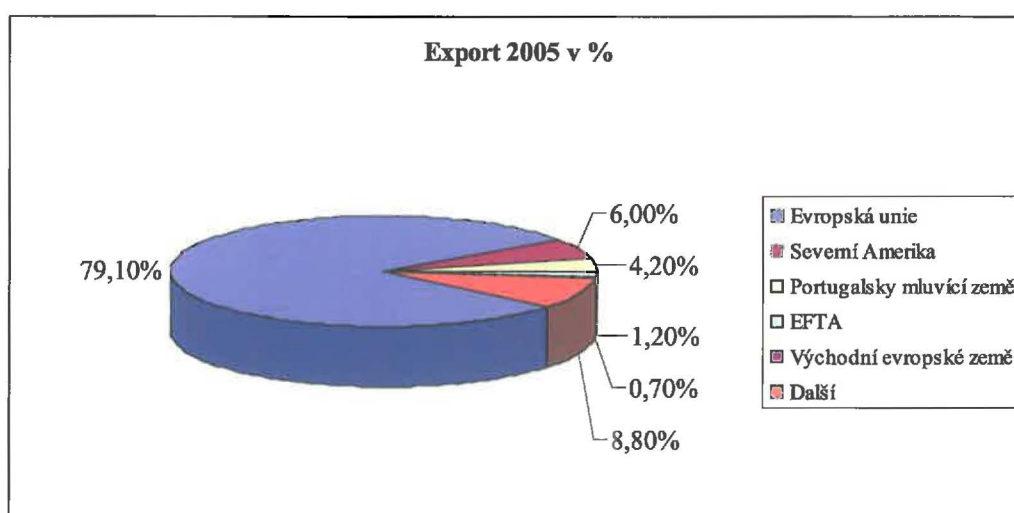
Z celkového vývozu Portugalska do zemí EU tvoří 77% čtyři země v pořadí Španělsko, Francie, Německo a Velká Británie, v dovozu do Portugalska jsou dominantní Španělsko, Německo, Francie a Itálie, celkem rovněž 77%. (24)

Tabulka č.2: Celkový přehled portugalského vývozu a dovozu (v mil. EUR)

	2000	2001	2002	2003	2004	2005
dovoz (CIF)	43 257	42 378	42 414	41 754	46 598	49 146
vývoz (FOB)	26 379	26 711	28 097	28 092	29 870	30 625
Saldo	-16 878	-15 667	-14 315	-13 662	-16 728	-18 493

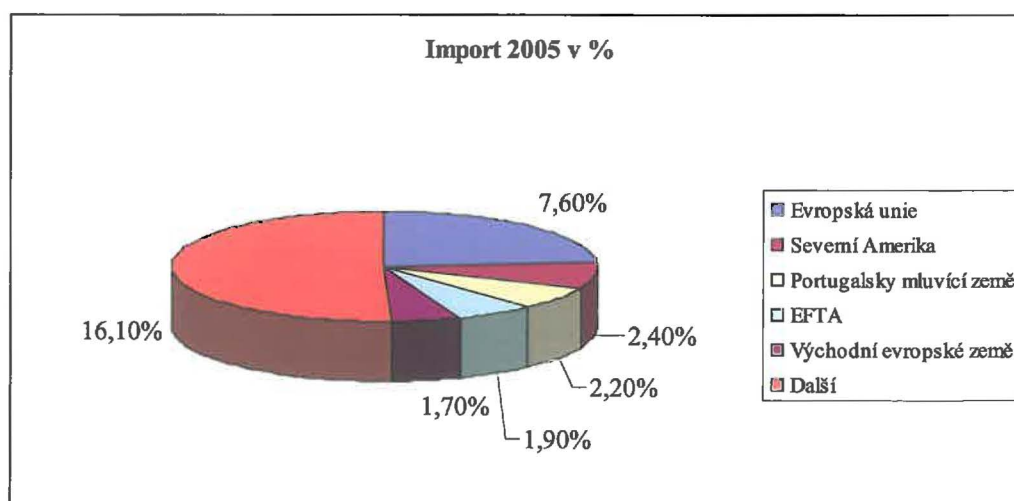
Zdroj: (24)

Graf č.2: Export v roce 2005

Zdroj: National Statistic institut, upraveno

Graf č.3: Import v roce 2005

Zdroj: National Statistic institut, upraveno

5.10. Obyvatelstvo

Země má asi 10,5 mil. obyvatel. V minulosti se řada Portugalců vystěhovala do jiných Evropských zemí s vyšší životní úrovní. Dnes se Portugalsko pozvolna stává jednou z cílových zemí přistěhovalců.

Národnostně je tato země značně jednolitá - pouze 0,5% obyvatelstva patří k jinému než portugalskému etniku. 93% obyvatel je římskokatolického vyznání, asi 3% jsou evangelíci. Velké potíže činila hlavně v minulosti negramotnost, která se i dnes pohybuje kolem 5%, což je jedno z nejvyšších čísel v EU.

5.10.1. Věkové složení

Tabulka č.3: Věkové složení obyvatelstva (odhad pro rok 2005)

<i>Věkové složení</i>	<i>% podíl</i>	<i>Muži</i>	<i>Ženy</i>
<i>0 – 14 let</i>	16,6 %	880 501	834 062
<i>15 – 64 let</i>	66,3 %	3 319 143	3 468 009
<i>65 a více</i>	17,1 %	628 101	918 416

Zdroj: www.portugalsko.info, www.czechtourism.cz

5.10.2. Společenské prostředí

Portugalci jsou etnicky homogenní skupina typicky středozemního vzhledu. Přistěhovalci z bývalých kolonií žijí hlavně v hlavním městě a v Portu. V posledních 20 letech se mnoho Portugalců, zejména z venkova, vystěhovalo do řady evropských zemí, nejvíce však do Francie. Kolem 40% obyvatel Portugalska žije v aglomeracích dvou největších měst. Portugalci své východní sousedy moc v lásce nemají. Nejspíš to bude jejich pestrá historie a snahou Portugalska se v minulosti osamostatnit. I když Portugalci španělsky většinou umí, nedávají to nijak znát. Portugalci dávají zcela jasně najevo, že mají svůj portugalský jazyk a jsou na používání španělštiny při jakémkoliv jednání velice citliví. (8, str.174)

Doba nejslavnějších Portugalců, Vasco da Gama či Fernanda Magalhaese, byla zlatým věkem Portugalska. Od těch dob Portugalsko klesalo až do doby oživení v podobě vstupu do Evropské unie. Něco z té doby úpadku a ztráty dávné velikosti se stále ozývá v tklivých melodiích fada, hudby, na kterou si místní obyvatelé velmi potrpí a ve které se projevuje jejich melancholie, jejich duše, toužící po objevitelských cestách i návratech do bezpečí domova. Právě fado zpívají jen muži za doprovodu kytar.

Toto slovo znamenající osud může označovat jednotlivou píseň stejně jako samotný žánr. Obyvatelé Lisabonu pěstovali tuto dojemnou hudbu v zastrčených kavárničkách a restauracích více než 150 let a za tu dobu se změnila jen málo. Fado z Coimby si vypěstovalo vlastní odlišný, bezstarostný styl. (9, str.66)

Nezřetelnou a nepostižitelnou konturou portugalské duše vyjadřuje typicky portugalské slovo: saudade. Saudade je umocněná touha, popud, ale často i překážka, pohled přes stanoviště a realitu ven, dál, spíš podnět k meditaci než k aktivitě. Saudade nemá bezprostřední cíl, nepotřebuje naplnění. Existuje samo o sobě a jsou s ní spojeny smutek a světa bol.

5.11. Jazyk

Portugalština je podobně jako francouzština, italština, španělština a rumunština románským jazykem. Hovoří jí více než 10 milionů lidí v Portugalsku a 130 milionů v Brazílii a je úředním jazykem pěti afrických států. Skoro všichni zaměstnanci v turistickém ruchu mluví anglicky. V Lisabonu, Portu a Algarve se lze snadno domluvit anglicky, horší je to na venkově a se staršími lidmi. Na severu se lze setkat s emigranty, kteří se vrátili do své vlasti a hovoří francouzsky nebo německy.

5.12. Podnebí

Atlantický oceán, který omývá západní a jižní hranice Portugalska, má značný vliv na portugalské klima. Sever země se vyznačuje spíše mírným a vlhkým podnebím, jih je převážně suchý a subtropický. Na severu Portugalska trvá suché období bez srážek přibližně 2 měsíce, na jihu až 6 měsíců. Na západním pobřeží je

díky Atlantiku nutné počítat s poměrně silným větrem, avšak na jižním pobřeží v provincii Algarve vane mírnější a příjemně osvěžující větrík. Madeira je na severu deštivá a na jihu teplejší a sušší. Azory mají mírné klima s celoročními dešti a vanou tam silné větry. (17)

Tabulka č.4: Průměrné teploty vzduchu a moře ve stupních Celsia

<i>Lokalita:</i>	<i>Leden/březen</i>		<i>Duben/červen</i>		<i>Červenec/září</i>		<i>Říjen/prosinec</i>	
	Vzduch	Moře	Vzduch	Moře	Vzduch	Moře	Vzduch	Moře
<i>Porto</i>	10,3	12,9	15,4	14,4	19,6	15,9	12,8	15,0
<i>Coimbra</i>	11,2	13,3	16,7	15,0	21,5	16,8	13,6	15,3
<i>Guarda</i>	5,0	--	11,7	--	18,2	--	7,7	--
<i>Monte Estoril</i>	17,1	14,9	21,8	17,5	26,3	19,5	17,2	16,1
<i>Évora</i>	10,5	14,3	16,6	15,1	28,4	16,9	13,3	16,0
<i>Vilamoura</i>	17,0	15,9	22,4	19,4	27,3	22,6	17,7	17,0
<i>Santa Maria</i>	17,0	17,2	19,7	18,8	23,9	22,2	19,4	20,5
<i>Funchal</i>	19,4	18,7	21,8	20,0	24,9	22,7	21,3	21,4

Zdroj: www.bongobongo.cz/svet/portugal2.asp (17)

5.13. Představení Portugalska v rámci turismu

5.13.1. Charakteristika trhu cestovního ruchu

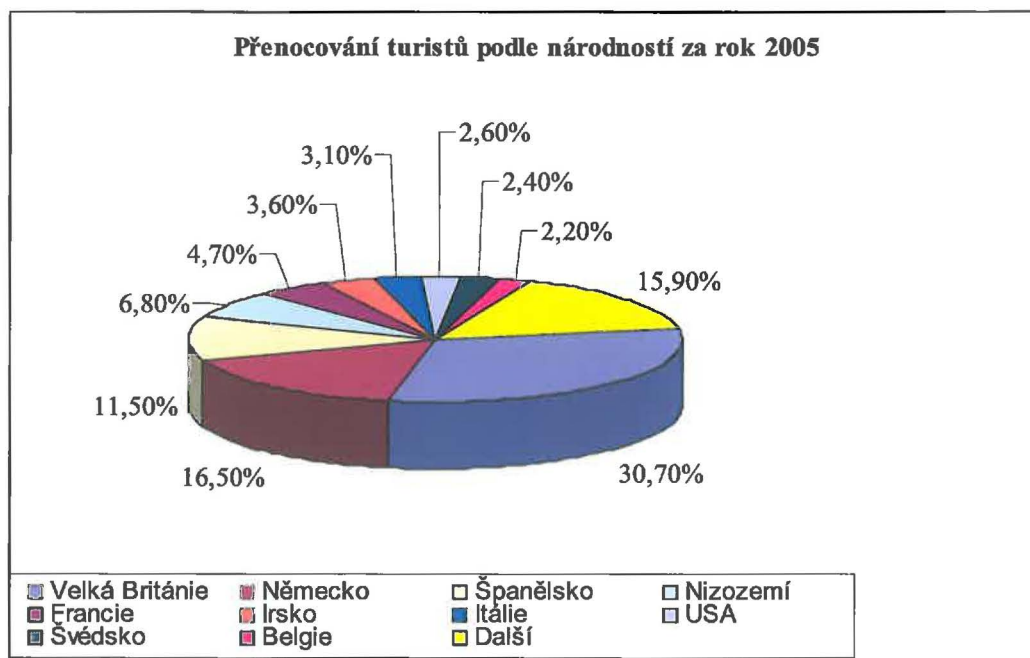
Cestovní ruch je hlavním vitálním sektorem portugalské ekonomiky. Hlavním klíčovým faktorem pro úspěch jako turistická destinace je zejména příjemné klima, krásné pobřeží, kulturní a historické prostředí. Mezi další lákadla patří perfektní sportovní infrastruktura, vysoké standarty ubytovacích kapacit a vybavení na kongresovou turistiku.

5.13.2. Příjezdový cestovní ruch

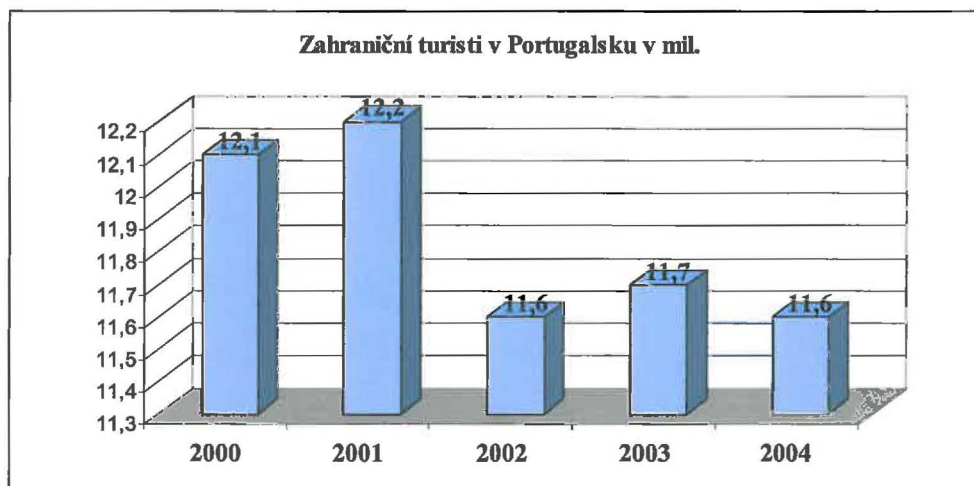
Nejžádanější turistická teritoria jsou ostrov Madeira, Azorské ostrovy, jih Portugalska – Algarve, Lisabon a oblast Douro. Portugalsko navštěvují především

turisté z Velké Británie, Německa, Španělska, Nizozemí, Francie a Itálie (celkem Evropa 92,5 % zahraničních turistů), dále pak turisté z USA, Brazílie, Kanady a Japonska. Struktura jednotlivých národností je patrná z grafu č.4.

Graf č.4: Struktura turistů podle národností

Graf č.5: Zahraniční turisté v Portugalsku

Zdroj: DGT – Directorate – general for Tourism

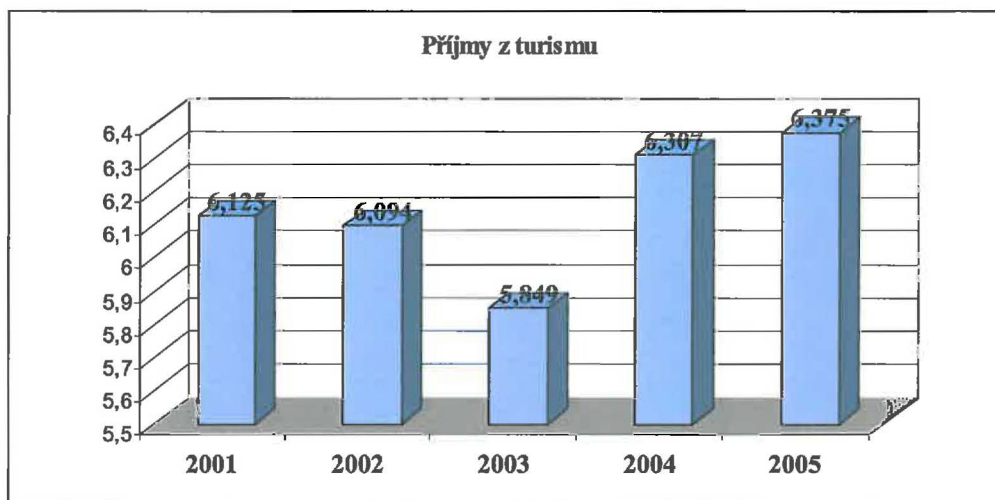
V roce 2004 přijelo do Portugalska přibližně 11,6 milionů zahraničních turistů, což je o 0,8 % méně než v roce 2003, v tomto roce tato země získala 7,8 mld. USD z příjezdového cestovního ruchu. Portugalští turisté utratili při svých zahraničních cestách 2,8 mld. USD.

Pozitivním trendem portugalského trhu cestovního ruchu je modernizace hotelů a doprovodné infrastruktury, která se rozvíjí každým rokem. Kvalita služeb již rovněž odpovídá ceně. Národní hospodářství Portugalska opět zaznamenalo v roce 2004 kladný ekonomický růst, což by mělo podpořit optimistická očekávání portugalských spotřebitelů.

Portugalsko patří mezi přední země světa v porovnání příjmů z cestovního ruchu na obyvatele (cca 400 USD na obyv.).

Úhrnné příjmy z cestovního ruchu představují přibližně 8 % HDP, podíl na celkové zaměstnanosti činí 6 %. (20)

Graf č.6: Příjmy z turismu

Zdroj: Bank of Portugal

Příjmy z turistiky zaznamenávají v posledním období trvalý nárůst. Nejvíce se zvýšila návštěvnost ostrova Madeiry a to o 40 % za posledních 5 let. Počet návštěvníků se pohybuje v řádu 700 tisíc za rok.

V roce 2004, díky Mistrovství Evropy v kopané, došlo ke zvýšení počtu lůžkonocí na 34,1 milionů což bylo o 0,7% více než v roce 2003 a podařilo se tak zastavit několikaletý pokles. V roce 2005 následoval vzestup dokonce o 4% - na 35,5

milionů. Přitom ale rychleji rostl počet ubytování Portugalců, kteří představují necelou třetinu, než cizinců. (24)

5.13.3. Výjezdový cestovní ruch

Portugalská populace jezdí na dovolenou nejméně jednou za rok, preferují červenec, srpen, září a období vánoc. V roce 2002 62,8% populace využila dovolenou v měsíci srpnu.

Podle zákona Portugalci mají nárok na 22 dnů dovolené. Reklama v oblasti cestovního ruchu, média a touroperátoři nejvíce ovlivňují a napomáhají Portugalcům ve výběru destinace. Větší města mají lepší přístup k médiím a cestovním informacím, proto spíše lidé z větších měst cestují než lidé žijící v malých městech.

Výsledkem průzkumu z roku 2002 okolo 5,1 milionů lidí neboli 66% populace starší 15 let čerpala dovolenou. Z toho 4 miliony trávilo dovolenou v zahraničí nebo využilo dovolenou v tuzemsku. 24,1% Portugalců cestovalo v roce 2002 do zahraničí, v roce 2003 to bylo jen 23%.

Portugalci jezdí z 84 % do Evropy, nejvíce pak preferují Španělsko (47%), Francii (11,8%), a Anglii (2,7%). Mezi oblíbené mimoevropské destinace patří Afrika (8,3%) a Brazílie (7,3%).

Tabulka č.5: Analýza výjezdového cestovního ruchu

<i>populace</i>	<i>2000</i>	<i>2001</i>	<i>2002</i>
% populace, která si dopřeje dovolenou	71%	70%	66%
% populace, která jede do zahraničí nebo zůstává v tuzemsku (mimo domov)	53%	51%	52%

Zdroj: International Market Research Reports, www.strategis.gc.ca

Hlavními důvody pro dovolenou jsou pro Portugalce fyzický odpočinek, pobyt na pláži a slunci, dalším důvodem je potřeba uniknout alespoň na chvíli každodennímu stylu života a třetím důvodem je poznání nových kultur a seznámení se zajímavými lidmi.

5.13.4. Výjezdový cestovní ruch do ČR

V roce 2004 přicestovalo do České republiky 19 066 portugalských turistů, kteří se ubytovali v hromadných ubytovacích zařízeních. Tabulka znázorňuje, v kterých měsících byla nejvyšší návštěvnost ČR. (20)

Tabulka č.6: Sezónní návštěvnost

	2000	2001	2002	2003	2004
<i>Leden</i>	473	439	309	307	376
<i>Únor</i>	216	367	394	354	770
<i>Březen</i>	375	420	875	544	789
<i>Duben</i>	2346	1294	1212	1350	1506
<i>Květen</i>	468	699	1068	1490	1212
<i>Červen</i>	812	1692	1022	1139	1917
<i>Červenec</i>	1174	1245	1354	1414	2450
<i>Srpen</i>	3591	2482	1458	1967	3774
<i>Září</i>	1617	1291	1267	1250	2190
<i>Říjen</i>	1114	689	792	984	1752
<i>Listopad</i>	393	449	646	648	1369
<i>Prosinec</i>	365	450	208	587	961
Celkem	12944	11501	10605	12079	19066

Zdroj: ČSU

5.13.5. Příjezdy portugalských občanů do ČR a českých občanů do Portugalska

Tabulka č.7: Počet cestujících turistů z Portugalska do ČR a z ČR do Portugalska prostřednictvím cestovních kancelářů.

	1998	1999	2000	2001
Z ČR do Portugalska	4331	9123	10496	6005
Z Portugalska do ČR	1217	914	1441	3290

Zdroj: ČSU

Pozn.: Dostupné údaje pouze do roku 2001, dále ČSU tuto statistiku nesleduje.

5.14. Turisticky atraktivní lokality

5.14.1. Severní Portugalsko

Území na sever od řeky Douro má venkovský ráz a zatím není příliš dotčeno průmyslovým rozvojem. Přesto zde turisté spatří kulturní památky, mohou podniknout pěší túry a věnovat se vodním sportům. Za obdělávaným údolím řeky Douro a úrodnou provincií Minho se rozprostírá odlehlý romantický kraj Trás – os – Montes s nespoutanou přírodou a malými středověkými městečky.(9, str. 224) Zdejší historická města, jako jsou Porto, Braganca a Braga, umožňují návštěvníkům nahlédnout do fascinující minulosti země.

Významné slavnosti

Všechna portugalská města a vesnice mají své osobité svátky svatých. Svátky Portugalci nejraději vítají jídlem, pitím, tancem a veselí. Nejhonosnější je Svatý (velikonoční) týden, Semana Santa. (9, str. 226)

Svátek sv. Jana (23.-24.června). Patří mezi nejnevázanějším svátkem v Portugalsku. Lidé během těchto dní jí, pijí, tancují celou noc a z legrace se občas uhodí do hlavy obrovskými pórky, zapalují se hranice a vybuchují působivé ohňostroje.

Romarias jsou svátky, které mají výhradně náboženský charakter. Konají se nejčastěji v létě, začínají bohoslužbou a dále následuje procesí ulicemi, kdy lidé nosí sochy světců pro požehnání.

Portské víno a jeho historie

Portské bylo objeveno v 17.století, kdy angličtí kupci, kteří se snažili rozvinout obchod s Portugalskem, přidali do vína brandy, aby při přepravě nezкисло. Zjistilo se, že čím bylo víno silnější a sladší, tím lepší mělo chuť. V průběhu dalších let se způsoby dozrávání a míchání zdokonalovaly a nadále zdokonalují ve sklepích ve Vile Nova de Gaia. Jedním z prvních velkých přepravců byl Croft, po něm následovaly další anglické a skotské firmy. Obchod s portským stále z velké části kontrolují Britové. (9, str. 228)

Kraj Portského

Portské pochází pouze z vymezené oblasti údolí Horního Douro, která se táhne v délce 100 km až ke španělské hranici. Hlavními středisky výroby jsou Régua a Pinhao, avšak většina nejlepších vinic patří vinařstvím, neboli quintas, v drsné krajině na východě. (9, str. 228)

Portské, které se již tradičně pije po obědě, je těžké, tělnaté víno s vysokým obsahem alkoholu. Žlutohnědé portské má jemnější chuť a světlejší barvu než rubínové nebo ročníkové, ale všechny druhy jsou směsí několika vín, vybíraných z množství různých vzorků.

Oblast Douro a Trás-os-Montes

Douro, nebo-li Zlatá řeka, se vine malebnou krajinou s rozklanými stržemi až do historického města Porta, kde má svůj domov portské, dále se pak vlévá do Atlantského oceánu. Severovýchodně odtud se rozkládá divoká krajina náhorních plošin a pohoří Trás- os- Montes, které je neméně poznamenaným územím Portugalska. (9, str. 233)

Trás-os-Montes je narozdíl od vzkvétajícího údolí Douro odlehlá, divoká krajina. Kvůli těžkým životním podmínkám a nedostatku pracovních příležitostí odtud odešlo mnoho lidí. Ti, kteří zůstali, obdělávají svá pole a pasou stáda v krutých klimatických podmínkách.

Porto

Druhé největší město země je proslulé tím, že je tu umístěno srdce panovníka Pedra IV., zatímco jeho kosti byly odvezeny do Brazílie. Porto je kosmopolitní město zbohatlé z obchodu a jehož nábřeží a labyrinty ulic přímo lákají k prozkoumání. Toto město zhlíží ze svahu na řeku Douro a skladiště, v nichž dozrává víno. Město nad řekou Douro proslavil i stavitel Eiffel, podle jehož návrhu tu byly zbudovány dva mosty - Ponte Dom Luis a Dona Maria Pia. Krásný zážitek v Portu skýtá čtvrť zvaná Kaskáda, protože domky tady jsou doslova nalepené na strmé skále. Nejvyšší stavbou v Portu je barokní zvonice kostela dos Clérigos. Nedaleko je také

arcibiskupský palác, za nímž jsou vysoké věže katedrály. Nejstarší části města tvoří úzké uličky s významnou "oslí" stavbou v ulici Rua da Alfândega Velha. Zvláštní dům s oslími rohy nad okny stojí na místě rodné budovy Jindřicha Mořeplavce. Významnou stavbou je i burza (Palácio da Bolsa), bývalý františkánský klášter s krásnými místnostmi včetně úchvatného Maurského sálu. Vedle stojí působivý kostel, v němž se vždy 16. února koná zvláštní mše za františkánské mnichy, kteří zahynuli během válek s Marokem. Nad starým městem leží katedrála a arcibiskupský palác. Mezi další významné stavby Porta patří kostely, Santa Clara, Santo Antonio, Sao Ildefonso a především Cedofeita, kostel skrytý mezi přízemními domky. Pravost a jakost světově proslulého portského vína se kontroluje v Instituto do Vinho do Porto, které také stojí za pozornost. (17)

Po dálnici z Porta leží Braga, jejíž největší rozmach v historii se odehrál za tvrdých časů Římské říše. Cestovatelé by neměli minout kostel Sao Frutuoso s prázdnou kamennou rakví světce, působivou katedrálu, citadelu, strážní věž či poutní kostel Bom Jesus do Monte na okraji města.

Bragança

Z historické Bragançy pochází královská dynastie, která vládla Portugalsku a krátce také Brazílii v letech 1640 až 1910. Vlastním centrem města je Praça da Sé, jehož součástí je chrám Jana Křtitele s pranýřem. Z náměstí vede dlouhá třída Rua do Conselheiro Abílio Beca k návrší s pevností, v níž je arcibiskupský palác s muzeem. Samotná pevnost je komplex imponujících rozměrů se čtyřmi nárožními věžemi. Jednou z nejpůsobivějších staveb města je Domus Municipalis (Obecní dům), krásná románská budova. Pod pevností leží také kostel Sao Vicente, v němž se konala tajná svatba infanta Pedra s Ines de Castro. Před hradbami, které ve středověku obklopovaly celé město, pak stojí bronzová socha Dona Fernanda, v jehož přítomnosti povýšil král Alfons V. Bragançu na město.

V okolí Bragançy je spousta lidových staveb, zvonice, mlýny, holubníky. Na půl cesty z Bragançy do Porta leží Vila Real a necelé čtyři kilometry od tohoto městečka je obec Mateus se zámkem, údajně nejhezčí barokní stavbou Portugalska.

Minho

Na území Minha leží dvě nejstarší města v zemi Braga a Guimaraes. Tato provincie se rozkládá mezi řekami Douro na jihu a Minho na severu. Opevněné kamenné pevnosti na kopcích jsou němými svědky mladší doby kamenné. Statky a úrodné pozemky se v Minhu již po staletí přecházejí z otce na syna a každý dědic tradičně dostává svůj díl půdy. Hybnou silou hospodářství Minha, které se potýká s vysokou nezaměstnaností, jsou středně velké průmyslové podniky v okolí Bragy a Guimaraese. Zemědělství se zaměřuje zejména na pěstování zelených vín. Navzdory rostoucímu cestovnímu ruchu si Minho udržuje silné národní tradice. Součástí každodenního života zůstávají karnevaly a pouliční trhy a stále se používají vozy tažené voly. (9, str. 263)

Braga

Braga má spoustu historických čtvrtí, ve kterých se nachází mnoho významných kostelů. Ve 12. století byla Braga sídlem portugalských arcibiskupů a byla vždy hlavním centrem náboženství. Uprostřed celistvého historického jádra se rozkládá hlavní náměstí Praca da Republica a blízko se nachází katedrála. Mnoho dalších památek např. Paláců pochází z období baroka – Palácio do Raio a Camara Municipal. Mezi další oblíbené památky patří Palácio dos Biscainhos, velkolepé šlechtické sídlo s rozkošnými terasovými zahradami a přepychovými salóny. Antigo Paco Episcopal, bývalý arcibiskupský palác, zničen požárem, dnes slouží jako knihovna a archiv.

Guimaraes

Město Guimaraes je známé jako kolébka portugalského národa. V 12. století se zde prohlásil Afonso Henriques králem a za sídlo si vybral toto město. Obrys hradu významného pro toto město se nachází na portugalském erbů. Pro Guimaraes jsou typické úzké uličky v zachovalém jádru města, často dlážděné kočičími hlavami. První týden v srpnu je velmi významným datem, kdy se v Guimaraes koná festival umění a kostýmů ze středověku. Za shlédnutí stojí Castelo de Sao Miguel, hrad s ohromnou hradní věží, která vévodí městu. Dále palác Paco dos Duques a klášter Nossa Senhora da Oliveira.

5.14.2. Střední Portugalsko

Obvykle je rozdělováno na tři části: Beira, Estreemadura a Ribatejo, Lisabonské pobřeží.

Oblast Beira

Tento region, který se rozkládá od španělské hranice až k oceánu, představuje jakýsi přechod mezi chladným zeleným severem a vyprahlým jihem. V této krajině leží pohoří Serra da Estrela. Krajina Beiry patří k nejkrásnějším v Portugalsku. Tvoří ji tři provincie, které sice nejsou rájem turistického ruchu, ale určitě stojí zato navštívit známé studijní město Coimbra, které láká svou historií, krásnou univerzitou. 40 km na západ leží na pobřeží rušné městečko Figuera da Foz. Ve 20. století se Beira proslavila gastronomickými lahůdkami jakou jsou např. portugalský sýr vyráběný v pohoří Serra da Estrela.

Coimbra

Coimbra je rodištěm šesti králů a sídlem nejstarší univerzity v zemi. Historie Coimby sahá hluboko do minulosti až do dob římských, kde na tomto místě stálo město Aeminium. Coimbra díky své univerzitě má charakter studentského města a velkou část obyvatelstva tvoří právě studenti. Univerzita se nachází uprostřed starého města na vyvýšenině nad řekou Mondego. V římských dobách tu stávala pevnost a za Maurů hrad. Cesta k ní vede úzkými klikatými uličkami, které vedou ke dvojité vstupní bráně porta Férrea pocházející z roku 1634. Kousek od univerzity se nachází stará katedrála Sé Velha románského slohu. Je považována za jednu z nejdokonalejších portugalských románských staveb. Poblíž katedrály stojí bývalý biskupský palác, kde se nachází Museu Machado de Castro, ve kterém jsou vystaveny jedny z nejlepších portugalských plastik pocházejících z různých provincií. Blízko muzea je náměstí Largo da Feira, kde stojí barokně-klasicistní katedrála Nova, která byla okolo roku 1600 postavena jako kostel jezuitské koleje. Křivolakými uličkami se dá sestoupit do současného centra města, kde mezi nejživější ulice patří Rua Ferreira Borges a Rua Visconde da Luz. Na konci ulice Rua Visconde da Luz se nachází augustiánský klášter Mosteiro de Santa Cruz, který pochází z 1131. Byl vystavěn králem Alfonsem I. Dobyvatelem. Tento klášter se stal kulturním centrem země a univerzity. Z náměstí Largo da Portagem se můžete vydat

na procházku po mostě Ponte Santa Clara. Je pojmenován podle kláštera klarisek Santa Clara-a-Velha ležícího na druhé straně řeky. Opuštěný klášter klesá do říčního písku, takže gotickou kostelní lodí se prochází ve výši arkádových oblouků.

Na jihovýchodě města se rozkládá největší portugalská botanická zahrada Jardim Botânico, kterou roku 1772 založil markýz Pombal. V květnu, na konci akademického roku, se koná studentská ceremonie Quiema das Fitas, což je obřad, při kterém studenti pálí své fakultní stužky. Podle tradice má každá fakulta svou barvu stužky – medicína žlutou, právo červenou a literatura tmavomodrou.(30, 33, 34)

Aveiro

Toto malé město bylo dříve velkým námořním přístavem a má dlouhou historii. Aveiro má ve svém okolí solné pánve, o kterých se historikové zmiňují již v 9.století. Bohužel byl koncem 15. století přístav bouří zanesen bahnem a jeho bohatství se rychle rozplynulo. Dnes tu sídlí významná universita, obklopená kanály a celé město získalo osobitý ráz. Za navštívení jistě stojí kostel Misericórdia z 16.století a okázalá radnice Pacos do Concelho.

Figueira da Foz

Městečko, jehož jméno znamená v překladu „Fíkovník“, bylo původně rybářskou vesnicí. Dnes se toto oblíbené živě mezinárodní středisko se pyšný rušným přístavem s promenádou, kasinem a širokou pláží s příbojem, který láká nebojácné surfaře. (34)

Monsanto

Asi 50 km na severovýchod od Castela Branca leží unikátní skalní město Monsanto. Domy jsou vestavěny mezi balvany a splývají s krajinou. Celé město se nachází na skalním převisu a je tvořeno úzkými uličkami. Městu dominuje místní hrad, který nabízí překrásný pohled na celou krajinu.(30)

Castelo Branco

Hlavní město provincie Beira Baixa je prosperující a příjemné místo. Nachází se tu Palácio Episcopal - bishopský palác. Dále je k vidění Jardim Episcopal - bishopská zahrada zdobená jezírky s ornamenty, granitovými sochami apod. Ve městě stojí také malý hrad ze 13. století se zahradou Miradouro de Sao Gens, ze které se nabízí překrásný výhled do okolí.

Estremadura a Ribatejo

V současnosti má Estremadura mezi ostatními provinciemi mírně výsadní postavení, protože tu leží hlavní město země a nachází se zde obrovské množství historických památek. Pobřeží provincie je po Algarve jedním z nejoblíbenějších míst v Portugalsku. Písčité pláže se střídají s romantickými skalními útesy, mnoho rybářských vesnic a letovisek poskytuje ideální podmínky pro koupání či procházky po historických památkách. V jižní části provincie a ve vnitrozemí je spousta zelených údolí, kde se pěstuje vinná réva, olivy, obilí a kukuřice. (30)

Název Ribatejo znamená "břehy Teja". Tato provincie je známá především díky úrodné půdě, která se nalézá v okolí největší portugalské řeky. Daří se tu zemědělství, řeka jej lemována velkými zemědělskými usedlostmi. Pěstuje se tu především olivovníky, zelenina a ovoce, vinná réva, dále se tu chovají býci a koně

Óbidos

Toto kouzelné městečko na kopci s pěknými bílými domy obklopují hradby s cimbuřím ze 14. století. Óbidos patřil mezi svatební dary krále Dinise, který se v roce 1228 oženil s Isabelou Aragónskou. Óbidos je chráněno jako malebná pamětihodnost, která je velmi oblíbená turisty. Městu dominuje hrad, ve kterém se v dnešní době nachází pousadas. Celé město je plné malých obchůdků a útulných vináren, které lákají svojí atmosférou plnou portugalské historie.

Alcobaca

Zdejší klášter Santa Maria, největší v Portugalsku, vyniká jednoduchým středověkým architektonickým řešením. Toto opatství je úzce spojeno s příchodem řádu cisterciáků do Portugalska roku 1138 a dějinami národa. Je postaven na oslavu

vítězství po dobytí Sarantému z rukou Maurů roku 1147. Klášter byl dokončen roku 1222 a brzy se stal jedním z nejbohatších v Evropě. Roku 1755 klášter utrpěl při zemětřesení a dílo zkázy dokonala později napoleonská invaze. V polovině 20. století byl klášter restaurován.

Nazaré

Tato rybářská vesnice se pyšní báječnou pláží ve velké zátocce se strmými útesy v pozadí. Dnes oblíbené letovisko si zčásti zachovalo i svůj původní ráz. (30) Stále se tu dá spatřit rybáře v kostkovaných košilích a černých čepicích se štrapci a jejich ženy, oděné do sukni s několika spodničkami, opravující síť a sušící ryby na drátěných policích na pláži. Místní obyvatelé stále používají pestrobarevné lodě s vysokými příďemi, které kdysi museli z moře tahat volí. Říká se, že vesnice dostala jméno podle sochy Panny Marie, kterou dle pověsti přivezl do města v 4.století mnich z Nazaretu. Na jih od městské pláže se nachází jachetní přístav, kde se tyčí 110 m vysoký vápencový skalní útes, kam je možné vyšplhat po schodech či po silnici nebo vyjet lanovkou.

Leiria

Leiria leží v půvabné krajině na březích řeky Lis. Jednoznačnou dominantou městečka je středověký hrad, který pochází z dob krále Alfonse I. Dobývatele. Dříve tu stávala maurská pevnost, která byla dobyta roku 1135. Z hradu je krásný výhled na úzké a křivolaké uličky, paláce a měšťanské domy starého města. Zajímavé jsou ruiny kaple Nossa Senhora da Penha a nedaleko hradní brány je k vidění opravený románský kostel Sao Pedro.

Mezi Leirou a pobřežím Atlantiku se rozkládá rozsáhlý piniový les Pinhal de Leiria, který býval zdrojem materiálu pro výrobu stěžňů velkých lodí. Před 700 lety tu Dom Afonso III. vysadil první stromy. Dom Dinis les rozšířil tak, že neslouží jenom jako přírodní bariéra zabráňující mizení ubývání písku na pobřeží, ale i sloužící ke kácení a zpracování dřeva.

Batalha

Batalha se nachází v dominikánském opatství Santa Maria da Vitória v Batalhe a je mistrovským dílem portugalské gotiky. Komplex kláštera se skládá z

klášterního kostela, dvou křížových chodeb a tzv. nedokončených kaplí. Hned v blízkosti vchodu do klášterní lodi se po pravé straně nachází Kaple zakladatelů, kde na dvojitém sarkofágu spočívají, držíce se za ruce, král Jan I. a jeho žena Filipa z Lancasteru. V hlavách sarkofágu jsou dva erby rodů Avis a Lancaster, v postranních stěnách odpočívají synové královského páru, Ferdinand, který zemřel v arabském zajetí, dále Petr a Jindřich řečený Mořeplavec.

Fátima

Svatyně ve Fátimě, která je světoznámým poutním místem, je stavbou ohromných rozměrů. 13. května 1917 se zde třem dětem zjevila v jednom z dubů Panna s růžemi. Překrásné Panně, která byla zářivější než slunce, splýval z rukou věnec bílých růží. Hovořila o míru, který nastane na válkou a neštěstím sužovaném světě, a zjevovala se ještě následujících pět měsíců vždy 13. dne. Posledního zjevení 13. října se účastnilo asi 70 000 poutníků, kteří společně prožili zázrak rotujícího slunce. V roce 1928 započala zde stavba neobarokní baziliky Nossa Senhora da Fátima, která se o výročních dnech zcela zaplní věřícími. Poutě se konají vždy 13. dne každého měsíce, největší a nejdůležitější je 13. 5. a 13. 10., tedy ve dny prvního a posledního zjevení. Návštěvníci táboří v zahradách a okolí kostela je vždy velmi živé. Mnoho věřících putuje po kolenou ke Kapli Zjevení, která se nachází vlevo před kostelem. (30)

Tomar

Tomuto městu vévodí hrad z 12. století, v němž se nachází klášter Convento de Cristo. Srdce kouzelného města tvoří síť úzkých uliček. Rušná nákupní třída vede ke gotickému kostelu Sao Joao Baptista na hlavním náměstí Praca da República. Na tomto prostranství se jednou za dva nebo tři roky v červenci pořádá okázalá slavnost pohanského původu Festa dos Tabuleiros, při níž dívky v bílém nosí na hlavách mísy s chlebem a květinami. Tímto městem protéká řeka Nabao. V její blízkosti se nachází městský park s mohutným mlýnským kolem.

Santarém

Toto rušné správní středisko Ribateja má bohatou minulost, leží na strategickém místě u řeky Tejo, kde po staletí stával jediný most spojující oba břehy řeky. Centrem města je náměstí Praca da Bandeira a blízký park Jardim da

República. Největší stavbou na trojúhelníkovém náměstí je budova jezuitského semináře, někdejšího jezuitského kláštera, naproti se nachází impozantní barokní kostel Nossa Senhora de Piedade. Za prohlédnutí stojí kostel Igreja da Graca, který leží severně od náměstí. Podobá se klášteru v Batalze a může se pochlubit nádherným gotickým oknem vytesaným z jednoho kusu kamene.

5.14.3. Lisabon

Portugalské hlavní město leží na severním břehu ústí Teja, 17 km od Atlantiku. Má asi 550 000 obyvatel, ale v městské aglomeraci, která pohltila řadu okolních vesnic, žijí téměř 2 milióny lidí. Již od nepaměti tu velký přirozený přístav vytvářel výborné podmínky pro osídlení. Toho využili jako první Féničané. Důležitost Lisabonu ale vzrostla na přelomu 15. a 16. století, kdy se Portugalsko stalo největší kontinentální říší. Po tomto velkém rozmachu ale následovala katastrofa v podobě zemětřesení, které v roce 1755 vypuklo a podlehl mu asi 40 000 lidí. Obnovu města měl na starosti markýz Pombal, kterého považují Portugalci za svého zachránce.

Lisabon je plný nejrůznějších zajímavostí. Je zde hrad, okolo kterého toto město vzniklo, obklopený čtvrtěmi Alfama, Baixa, Bairro Alto, Estrela a Belém.

Alfama

S těží se dá uvěřit, že tato čtvrť byla v minulosti jednou nejvýznamnějších částí Lisabonu, patří mezi nejstarší městské části a relativně dobře přečkala zemětřesení. Hlavní dominantou Alfamy je pevnost sv. Jiří (Castelo Sao Jorge), která se rozkládá na nejvyšším pahorku Lisabonu. Toto místo sloužilo jako hradiště kontrolující ústí řeky, ale po úderu zemětřesení zůstalo poškozené až do roku 1938, kdy bylo rekonstruováno do romantické podoby.

Baixa

Baixa neboli Dolní město je sídlem obchodu, sídlí tu banky, kanceláře a obchody. Střed této čtvrti je tvořen několika náměstími, doplněn sítí pravoúhlých ulic, vše znovu vybudované po zemětřesení v roce 1755. Lze to považovat za jeden z prvních příkladů plánování města. V této čtvrti je neustálý ruch, nachází se tu velké

množství divadel, kaváren a restaurací, které lákají svojí vůní čerstvě upečených ryb. Mezi nejznámější náměstí patří Praca da Figueira, Rosso a Praca do Comércio.

K nejnápadnějším zajímavostem Baixy patří železný neogotický výtah Elevador de Santa Justa, který byl sestrojen na přelomu století architektem Raoulem Mesnierem du Ponsard, žákem známého Alexandra Gustava Eiffela. Uprostřed věže jsou dva výtahy, které pravidelně přepravují cestující mezi čtvrtěmi Baixa a Bairro Alto nebo je jen dopraví do střešní kavárny, která nabízí krásný výhled na řeku Tejo nebo na pevnost sv. Jiří. (33, 34)

Bairro Alto a Estrela

Lisabonská čtvrť Bairro Alto neboli Horní čtvrť se proslavila především svými typickými restauracemi, hospůdkami, bary a nočními podniky, v kterých zaznívají tóny fado. Tato část města fascinuje svými dlážděnými ulicemi a oprýskanými domy. Na náměstí Largo da Carmo se nacházejí trosky klášterního kostela Igreja do Carmo. V den velkého zemětřesení tu pod zříceným stropem zahynuly desítky věřících. Mezi další památky této městské čtvrti jistě se nesmí opomenout Basílica da Estrela, která je položená na kopci a je jednou z nejvýraznějších staveb města. Za navštívení jistě stojí Museu Nacional de Arte Antiga, které vlastní nejrozsáhlejší sbírku obrazů v Portugalsku, dále pak terasu Miradoura Sao Pedro de Alcantara, ze které se naskytuje úchvatný panoramatický pohled.

Belém

Tato část Lisabonu je neodmyslitelně spjata s portugalským zlatým věkem, kdy za vlády Manuela I. byla vystavěna většina velkolepých památek jako jsou např. Mosteiro dos Jerónimos a Torre de Belém. Dnes se v této části nachází mnoho parků, muzeí a turisté si velice oblíbili nábřeží s kavárnami a promenádou.

Klášter Mosteiro dos Jerónimos byl vystavěn v době vrcholné manuelské architektury, která je v podstatě portugalskou variantou pozdní gotiky, která je inspirovaná obdobím zámořských objevů. Mezi další památníky připomínající a vzdávající hold námořníkům patří Padrao dos Descobrimentos, což je 52 m vysoký hranatý památník, který stojí na čestném místě na nábřeží Belému a byl postaven roku 1960 při příležitosti pětistého výročí smrti Jindřicha Mořeplavce. Věž Torre de Belém, skvost Belému, si nesmí nechat ujít žádný z turistů. Skutečná krása této

věže spočívá v její výzdobě, má balkony s kamenným mřížovím, cimbuří ve tvaru štítů a lana vytesaná z kamene. Sloužila jako výchozí bod mořeplavců a její fotický interiér jako skladiště zbraní.

Palácio de Belém, další zdejší významná stavba, je dnes elegantní růžová budova připomínající venkovské sídlo. Stal se rezidencí portugalského prezidenta. Východní křídlo paláce zabírá muzeální sbírka kočárů, pravděpodobně nejlepší v Evropě.

Post Expo 98

Expo 98 světový veletrh se konal od května do září v Lisabonu roku 1998. Veletrhu se účastnilo přes 130 zemí a mezinárodních organizací a navštívilo ho přes 8 miliónů návštěvníků. Byla to šance pro Portugalsko jak představit svou zemi, ale také příležitost, jak zmodernizovat Lisabon. Celé město bylo rozšířeno a zmodernizováno. Byl dokončen 18 km dlouhý most Vasco da Gama přes řeku Tejo, který poskytuje hlavní obchvat pro severojižní magistrálu. Expo se konalo v severovýchodní části Lisabonu, kde původně byla tovární zóna s kontejnery, skládka a olejová rafinérie. Expo příslušenství zahrnuje i Lisbon Exhibition Centre, Multifunctional Pavilion (pro show a koncerty) a největší evropské oceárium, Ocenário de Lisboa.

Okraj Lisabonu

Většina vzdálenějších památek a muzeí je snadno dostupná autobusem nebo metrem z centra.

Cristo Rei, tato obří postava vytvořená podle známější sochy Krista v Rio de Janeiru, stojí s rozepjatými pažemi nad jižním břehem Teja. Plastiku Krista, která je vysoká 28 metrů a stojí na obrovském podstavci, zhotovil Francisco Franco v letech 1949 - 59. Pomník je vidět z různých míst ve městě.

Ponte 25 de Abril, lisabonský visutý most byl původně nazván Ponte Salazar po diktátorovi, který jej roku 1966 nechal postavit. Později byl přejmenován na památku revoluce 25. dubna 1974, která v Portugalsku znovu nastolila demokracii. Jeho ocelová konstrukce, která byla inspirovaná mostem Golden Gate v San Francisku, je dlouhá 2 kilometry.

Lisabonské pobřeží

Na severozápad od Lisabonu se rozkládá kopcovitá oblast, kde se nachází velké množství hradů, pevností a letních sídel, které tu po sobě zanechala portugalská šlechta.

Na jihu od Lisabonu se nacházejí dlouhé písčité pláže Costa da Caparica, které jsou v oblíbě jako letní rekreační střediska. Ačkoliv je v této oblasti moře chladné, patří mezi nejčistší v Evropě. Jsou tu ideální podmínky pro surfování, potápění, jízdu na koni a pro náročnější turisty, skvělá golfová hřiště.

Návštěvník by jistě neměl opomenout oblast kolem národního parku Sintra, Parque Natural de Sintra. Tento park zabírá území o rozloze 14 583 ha a svůj domov tu našlo velké množství exotických druhů rostlin a zvířat. Nejsou tu oficiálně vyznačené turistické trasy, ale najde se tu mnoho pěších stezek. (33)

Sintra

Toto město, uznané v roce 1995 za chráněnou památkovou rezervaci UNESCO, přitahuje po celý rok tisíce turistů. Je tu toho sousta k vidění.

Začít se dá u Palácio Nacional de Sintra, který se rozkládá v úplném jádru starého města a na první pohled návštěvníky zaujme svými kuželovitými komíny. Další skvost se nachází nedaleko Sintry na nejvyšších vrcholcích a často je označován jako pohádkový palác Pena. Tento palác se nachází na rozvalinách hieronymitského kláštera založeného v 15.století a byl vybudován až v 19.století. Návštěva tohoto paláce trvá minimálně hodinu a půl. Na protějším kopci se rozkládají ochozy hradu Castelo dos Mouros z 8.století, ze kterého se dochovala pouze maurská nádrž. Je odtud pěkný výhled na celou Sintru a na národní park okolo. Za navštívení jistě stojí i západní pobřeží, kde se nachází nejzápadnější bod evropské pevniny, Cabo da Roca.

5.14.4. Jižní Portugalsko

Do této části země spadají dvě provincie, kterými jsou Alentejo a Algarve. Spousta turistů zná z celé země jen tento jih, přesněji řečeno pouze Algarve.

Alentejo

Tato provincie zabírá téměř třetinu rozlohy celého Portugalska. Turisty sem láká sluncem zalité pláně, které jsou pokryté zlatem pšenice a stříbrem olivovníků. Prvním překvapením je množství kultur, jejichž stopy z různých období v této oblasti zůstaly. Vedle dolmenů, kromlechů a dědictví po Římanech a Arabech zde existují památky z pozdější křesťanské doby, z nichž stojí za zmínku především početné středověké hrady, které jsou snad v každé vesnici. Na severovýchodě se nachází malebné vesnice a města tvořící doslova „Cestu hradů“. Jsou jimi např. Nisa, Castelo de Vide, Marvão, Portalegre a Alter do Chão. Směrem na jih je krajina více plochá a teploty tu dosahují vyšších hodnot. Dále k jihu je kraj více liduprázdný a spalovaný sluncem, před kterým chrání jen štědrý stín olivovníků a mandloní. Osvěžení nabízejí také přehradní nádrže, jež zvou milovníky vodních sportů. Alvito, Beja, Serpa a Mértola jsou místa, která stojí zato navštívit. Západ Alenteja lemuje pobřeží velkolepých a stále ne zcela objevených pláží podél Atlantiku.

Beja

Město založené Římany, které se později stalo střediskem muslimské kultury. Muzeum královny Leonor vystavuje prehistorické nálezy, pozůstatky po Římanech, Vizigótech a Arabech. Mezi další památky patří vizigótský kostel Santo Antonio a kostel Santa Maria, hrad a klášter S. Francisco, který dnes slouží jako pousada, poustevna Santo André (sv. Ondřeje) a renesanční kostel Misericórdia.

Évora

Toto město založili Římané a jeho historické centrum zařadilo UNESCO na Seznam světových kulturních památek. Patří sem římský chrám z 2. století, katedrála s muzeem sakrálního umění, poustevna S. Brás, kostel S. Francisco s kostnicí a kostel S. Joao Baptista, kostel Nossa Senhora dá Graga, kostel S. Antáo a S. Vicente, dále paláce - arcibiskupský palác, palác krále Manuela a vévodů z Cadavalu. Za pozornost stojí ještě náměstí Giraldo s podloubím ze 16. století, akvadukt, klášter Santa Clara, Santa Helena do Calvario a klášter Convento dos Lóios, univerzita, staré židovské ghetto, Muzeum Évory a Muzeum dekorativního církevního umění.

Santiago do Cacém

Obec ležící jižně od Setúbalu se pyšní překrásným hradem, který tu založili Arabové, později ve 13. století přestavěným křesťany. K hradu těsně přiléhá kaple S. Pedro ze 17. století. Kapitulní kostel byl postaven ve 13. století. Poblíž Santiaga do Cacém je možno navštívit archeologický komplex Miróbriga, významné městské sídlo z římské doby, které zahrnovalo hipodrom, obytné budovy, akropoli, kde je dobře patrné nádvoří, a bohatou soustavu lázní, která je jednou z nejlépe dochovaných v zemi. Uvnitř obce je pousada.

Mértola

Obci založené na pravém břehu řeky Guadiany dominuje hrad zbudovaný muslimy. Kapitulní kostel má fasádu s prvky v manuelském slohu a stojí na místě malé mešity. Díky intenzivní archeologické činnosti v okolí se v Mértole nacházejí tři významná muzea: muzeum římské doby v budově radnice, muzeum islámského umění, jehož součástí je nejvýznamnější portugalská kolekce islámské keramiky a jedna z mála raně křesťanských bazilik na Pyrenejském poloostrově.

Algarve

Podnebí, kultura i krajina provincie Algarve, která je ze severu chráněná pohořím, se značně liší od ostatních částí Portugalska. Díky okouzlujícímu skalnatému pobřeží s písčnými plážemi a mírnému klimatu, které po celý rok ovlivňuje teplé mořské a vzdušné proudy z nedaleké Afriky, patří tato oblast k nejvyhledávanějším rekreačním oblastem v jižní Evropě. Ačkoliv oblast Algarve zabírá jen malou část Portugalska, pro většinu obyvatel se stala symbolem celé země. Místy dosti hustě osídlené pobřeží je plné jachetních přístavů, lázeňských center, sportovních klubů, bazénů a turistických center apod. Ve vnitrozemí pak stojí za návštěvu úžasná horská pásma, prorostlá kaštany, olivovníky a korkovými duby, kde se můžete nadýchat čerstvého horského vzduchu. (9, str. 315)

Albufeira

Albufeira je jedno z nejznámějších a nejvyhledávanějších letovisek na pobřeží. Vyrostlo z malé rybářské vesničky s bílými domky na skalách, která si dodnes dochovala svou historickou původní atmosféru. Centrum tvoří pláž Dos

Pescadores, kam ještě dodnes přijíždějí každý den rybáři, vykládají své úlovky, které potom se dají koupit či obdivovat na rybím trhu na pobřeží. Odtud vedou úzké klikaté uličky se spoustou obchodů, kaváren, restaurací, barů a diskoték, které vyúsťují na náměstí s fontánou, kde se často konají koncerty pod širým nebem.

V okolí se nachází spousta malých písčitých pláží skrytých mezi skalisky.

Portimao

Město, které má fénický původ a má osobitou atmosféru s dlouhou historií. Centrem města je náměstí Largo Primeiro de Dezembro, kde stojí za prohlédnutí azulejos zobrazující dějiny Portugalska. Poblíž náměstí stojí kostel Igreja Matriz, pocházející ze 14. století, nedaleko od něj se nachází budovy jezuitské koleje, které byly vystaveny v 18. a 19. století. Město je plné restaurací a kaváren, které nabízejí množství lahůdek místní kuchyně.

Monchique

24 km severně od Portimao se nachází malé obchodní městečko Monchique, ve kterém se dá navštívit kostel Igreja Matriz a ruiny františkánského kláštera z roku 1632 Nossa Senhora do Desterro. Nejvyšší vrchol provincie Algarve Fóia se nachází asi 8 km od Monchique v nadmořské výšce 902 m. Cestu na vrchol lemují eukalypty a borovice. 6 km na jih od Monchique se rozkládá krásné údolí Caldas de Monchique, které se stalo lázeňským střediskem. Už římané milovali koupel v prameni o teplotě 32 °C. V roce 1977 způsobily velké povodně uzavření lázeňské nemocnice, očekává se znovuotevření v nejbližší době.

Lagos

V západní části pobřeží Algarve leží jedno z větších měst této oblasti - Lagos, na jehož místě kdysi založili svou osadu Féničané. V 8. století byl podroben Araby, kteří po sobě zanechali opevnění. Díky zámořským objevům v 15. století se město stalo důležitým námořním střediskem. Lagos se také stal významným překladištěm otroků, jejichž dražby se zde konaly již v roce 1441. Dnes je Lagos rušné, půvabné městečko, které je cílem jachtařů z celé Evropy. Nový moderní přístav ve východní části města je vůbec první opravdu bezpečné kotviště lodí připlouvajících z

Atlantiku. Zájemci o koupání mohou navštívit oblíbené pláže Praia Meia, Praia de Dona Ana, Praia do Camilo či Praia da Piedade.

Faro

Město Faro je největším městem v této provincii a zároveň jejím centrem. Většina návštěvníků Algarve přilétá právě sem, protože je tu umístěno mezinárodní letiště a poté se přesunují do svých letovisek. Ačkoli město postihlo v roce 1755 zemětřesení, zbytky starobylých městských staveb se dochovaly. Většina nejkrásnějších budov však pochází z pozdního 18. a 19. století. Staré město se rozkládá v sousedství poklidného přístavu a od okolní modernější zástavby je odděleno mohutnými hradbami. Za povšimnutí stojí pěkný kostel Santa Casa da Misericórdia. V blízkosti kostela začíná park, který je ze severní strany ohraničen náměstím Praca de Dom Francisci Gomes, kde stojí obelisk.

Tavira

Krásné město Tavira se rozprostírá po obou březích řeky Gilao spojených mostem římského původu. Po něm vedla římská silnice podél pobřeží do Fara. Význam Taviry začal stoupat, když ji obsadili Maurové, pro něž představovala jednu z nejvýznamnějších osad v Algarve. Rybolov tuňáků znamenal hlavní zdroj obživy místních obyvatel, ale poté, co ryby odtáhly, žijí obyvatelé Taviry především z cestovního ruchu. Přesto si Tavira dokázala uchovat osobitý vzhled i atmosféru. Nejlepší výhled na město se naskytuje z ochozů maurského hradu ve starém arabském centru na vrcholku kopce. roku 1568 v židovské čtvrti a v 18. století byl přestavěn. Dokonce byl využíván armádou. Zájemci o koupání v moři často navštěvují ostrov Ilha de Tavira, dostupný trajektovou kyvadlovou dopravou z přístaviště. Tento 11 km a 500 m široký ostrov, který se nachází 2 km od Taviry, je zejména v létě oblíbeným letoviskem se skvělým koupáním. Území ostrova náleží k přírodní rezervaci Parque Natural da Ria Formosa.

Cabo de Sao Vicente

Nejjihozápadnější výspa Evropy, větrem ošlehaný mys Cabo de Sao Vicente, byl ve středověku pokládán za konec světa a podle legendy byl sídlem bohů. Na větrných útesech stojí malá pevnost s majákem, jehož světlo je vidět až ze vzdálenosti 90 kilometrů a který je prý nejvýkonnější v Evropě. Název nese po

španělském vězni uvězněného tu v románské době. Stará pevnost, která tu stála, byla zničena roku 1587 Francisem Drakem a její zničení bylo dokončeno roku 1755 při zemětřesení. Zajímavostí je rozlehlý trh se svetry a čepicemi, který se nachází na prostranství před budovou s majákem. Vzhledem k prudkému a studenému větru nepůsobí tento trh v jedné z nejteplejších zemí Evropy nijak nepatřičným dojmem.

Sagres

Kousek od mysu Cabo de Sao Vicente se rozkládá slavné městečko Sagres, ve kterém Jindřich Mořeplavec v 15. století založil námořní školu. Škola byla důležitou základnou při objevných cestách. Vyplouvaly odtud těžkopádné flotily, nejlepší kartografové tu vyráběli rychle se měnící mapy a studovali tu nejslavnější portugalští mořeplavci. V současnosti rybářské městečko Sagres slouží jako zastávka pro návštěvníky, který směřující na legendární mys Cabo de Sao Vicente.

5.14.5. Portugalské ostrovy

Azory, jestřábí ostrovy

Často v nás vzbuzují představu atlantských ostrovů s bujnou vegetací a plážemi, vroubenými kokosovými palmami. Ve skutečnosti těchto 9 ostrovů spíše připomíná Irsko, pláže jsou tu vzácné a pokryté černým pískem. Azory leží ve stejné zeměpisné šířce jako Lisabon, od něhož oddělují dvě hodiny letu. Přitahují až neuvěřitelně čerstvým vzduchem a podivuhodnou barevností, z níž vyniká modrá barva hortenzií a temné odstíny sopečných skalisek. Název je odvozen od slova acor což znamená jestřáb. Objevitelé ho tak nazvali podle velkého množství ptáků, kteří jim připomínali jestřáby. Souostroví se skládá ze tří skupin ostrovů. Do východní patří Sao Miguel a Santa Maria, do centrální Terceira, Graciosa, Sao Jorge, Faial a Pico, do západní Flores a Corvo. Celková rozloha je 2335 km. Santa Maria leží 1300 km od Portugalska a Flores 3750 km od Severní Ameriky.

Dějiny se datují od 14. století, kdy se Azory objevují na mapách jako ostrovy fantastických obrysů. Objevnou expedici k ostrovům vyslal Jindřich Mořeplavec, a tak byla roku 1427 objevena Santa Maria. Po ní následovaly i další ostrovy, postupně

se objevovaly a kolonizovaly. Některé ostrovy zaznamenaly rychlý ekonomický růst, díky pěstování barvířských rostlin. Základem této prosperity byla výhodná poloha mezi Evropou a Amerikou. Koncem 19. století se Fial stal důležitým uzlem mezikontinentálního kabelového spojení.

Obyvatelstvo:

Prvními osadníky byli portugalská bezzemci, Vlámové a maurští zajatci. Počet obyvatel od roku 1960 327000 snížil na 237800 v dnešní době.

Hospodářství:

Azory žijí hlavně ze zemědělství a převážně z chovu skotu. Produkty se vyváží do Portugalska, ale i do Severní Ameriky. Význam rybolovu poklesl po zákazu lovu velryb, ale i přes 90 % vylovených tuňáků portugalské provincie pochází právě odtud. (7)

Madeira

Ve vzdálenosti 1000 kilometrů od Lisabonu a 580 kilometrů od marockého pobřeží leží Madeira nabízející příjemné subtropické podnebí mezi 16 °C a 25 °C. Souostroví sopečného původu, které v roce 1419 objevili portugalská mořeplavci Gonçaves Zarco a Tristao Vaz Teixeira, zahrnuje ostrov Madeiru, který je největším a nejhustěji osídleným ostrovem, ostrov Porto Santo a dvě skupiny neobydlených ostrovů, Uhas Desertas a Uhas Selvagens, kde se nachází rezervace mořského ptactva.

Snadnou dostupnost hlavního ostrova a ostrova Porto Santo dnes zaručují dvě mezinárodní letiště. Ostrov je široký 19 km a dlouhý 56 km, žije zde 271 400 lidí a má statut autonomní oblasti. Klikaté silnice na Madeiře jsou samy zajímavým turistickým cílem díky působivé krajině plné lesů, roklí a vodopádů. Pohled na Madeiru z moře je zcela nezapomenutelným zážitkem, pohoří vypínající se do výšky nad hlubokými údolími, hustá exotická vegetace s předěly prudkých strží a tečkami bílých domků. Navzdory příkrým svahům zdejší lidé nenechají ležet ladem žádný kus země, jsou totiž závislí na sklizni hroznu, banánů a exotických květin. Madeira, znamenající v překladu dřevo, přitahuje hlavně návštěvníky milující vysokohorskou turistiku nebo milovníky rostlin a slunce. (7, 33)

5.15. Analýza SWOT

Silné stránky:

1. Velký historický a přírodní potenciál
2. Krásné životní prostředí
3. Bohatá infrastrukturu
4. Dobrá struktura hotelů a všech ubytovacích zařízení
5. Nesčetné množství zajímavých míst pro turisty
6. Svůj typický přírodní venkovský ráz
7. Bohatá gastronomii
8. Příjemné klima
9. Čisté moře a písčité pláže
10. Přímé spoje leteckých společností
11. Dobré jméno
12. Cenová dostupnost (nezahrnuje ale dopravu)

Slabé stránky:

1. Velká vzdálenost (nejezdí přímý autobusový spoj)
2. Pro české turisty ne příliš známá destinace
3. Jazyková bariéra pro české turisty
4. Vysoká cena letenek pro individuální zájezdy

Příležitosti:

1. Další rozvoj infrastruktury díky EU
2. Využívání grantů Evropské unie
3. Odstranění vízových bariér
4. Rozšíření potencionálních návštěvníků Portugalska z řad nových členských států EU
5. Zvyšování konkurence leteckých společností, zlevnění letenek a cest do Portugalska.

Ohrožení:

1. Zhoršení ekonomické situace v zemi a ve světě
2. Konkurence více exotických zemí
3. Nedostatečná propagace Portugalska jako cestovní destinace

Závěr:

V této SWOT analýze jsem vytýčila důležité aspekty slabých a silných stránek. Portugalsko zůstává stále v očích Čechů spíše jako atraktivní a trochu exotická destinace. Je to dáno zejména tím, že ceny zájezdů do Portugalska jsou s porovnáním do sousedního Španělska stále vyšší. Spousta Čechů i nadále preferuje Španělsko jako svůj cíl pobytového zájezdu před pobytovými zájezdy do Portugalska. Silnými stránkami portugalského cestovního ruchu jsou zejména krásné prostředí, plné historie, lákavého moře, dobrého jídla a už v dnešní době dobrého sportovního vyžití. Portugalsko se v tomto období stává destinací pro golfové nadšence, kteří kladně hodnotí zdejší kvalitu golfových hřišť a k tomu spojené příjemné klima.

5.16. Praktické informace**5.16.1. Spojení do země**

Do Portugalska nejedí z Česka přímé autobusové linky, takže jediným pohodlným spojením do země je jednoznačně letecká doprava.

Letecká doprava

Pevninské Portugalsko má tři mezinárodní letiště, Portela v Lisabonu, Sá Carneiro v Portu a ve Faru. Z pražské Ruzyně do Lisabonu létají pravidelně společnosti Swiss, ČSA, Alitalia, Lufthansa a další. Další možností je letět se společností Air Berlin, která ovšem operuje z vídeňského letiště. Levněji lze do Portugalska letět se zastávkou v Londýně se společnostmi Ryan Air, jak je popsáno v příložené tabulce.

Tabulka č.8: Letecké společnosti a jejich cena

<i>Společnosti</i>	<i>Odlety z</i>	<i>Přilety do</i>	<i>Cena za zpáteční letenku (přibližně)</i>	<i>Poznámky</i>
<i>ČSA</i>	Praha	Lisabon	Od 7900,-	Přes Paříž
<i>Lufthansa</i>	Praha	Lisabon, Porto, Faro, Funchal (Madeira)	Od 3500,-	Přes Mnichov a Frankfurt
<i>Alitalia</i>	Praha		Od 2790,-	
<i>TAP</i>	Praha	Lisabon, Porto, Faro	Od 2790,-	Přímý spoj
<i>Swiss Air</i>	Praha	Lisabon	Od 3500,-	Přes Zurich nebo Ženevu
<i>Air Berlin</i>	Videň	Lisabon, Porto, Faro	Od 2500,-	Přes Palma Mallorca
<i>Ryan Air</i>	Praha	Londýn	Od 1000,-	Nízkonákladová společnost
	Londýn	Porto	Od 200,-	
<i>Austrian</i>	Praha		Od 3400,-	
<i>SN Brussels</i>	Praha	Lisabon, Porto	Od 3000,-	Přes Mnichov

Zdroj: (61- 67)

Letecké společnosti, které jsou uvedeny v tabulce jsou pravidelnými linkami, které létají do Portugalska. Jediným přímým spojem je společnost TAP Portugal, která létá každé pondělí, středu, čtvrtek a sobotu, od léta pak bude létat i v pátek. Jejich ceny jsou vždy uvedeny bez letištních poplatků a jsou jen orientační, neboť se mění podle sezónnosti, možných slev a akcí. Je také výhodné si koupit letenku co v nejdělsím časovém předstihu a ověřit všechny letecké společnosti, neboť rozdíly v cenách jednotlivých letů jsou výrazně odlišné. Letecké společnosti, které létají pravidelně na Madeiru, jsou Tap Portugal, Air France, Lufthansa a Austrian. Jejich ceny se pohybují od 6000,- Kč bez letištních poplatků za cestu tam i zpátky.

5.16.2. Doprava v zemi

Autobusy

K cestování v Portugalsku je asi nejlepší využít autobusové dopravy, která má v Portugalsku hustou síť. Portugalské autobusové dráhy byly v minulosti privatizovány a díky tomu se rozrostl počet autobusových dopravců a dokonce jsou některé linky provozovány i zahraničními společnostmi. Autobusy podle mých zkušeností jezdí včas a jsou levnější než vlaková doprava. Často je sice problém najít autobusové nádraží nebo zastávku v daném místě, ale zato portugalská dopravní společnost používají moderní autobusy, které jsou příjemné i na vzdálenější cesty. Je to dáno hlavně tím, že regionální dopravci mezi sebou soutěží o to, kdo nabídne lepší služby do více cílových míst.

Vlaky

Portugalské státní dráhy spravují síť tratí po celém Portugalsku, která sice pokrývá celé území, ale zato lokální spoje jsou méně spolehlivé. Nejrychlejší vlaky, které obstarávají spojení mezi Lisabonem, Coimbrou a Portem jsou vlaky Alfa. Cestování vlakem je v porovnání s dalšími evropskými zeměmi levné a existuje také spousta slev. Děti do čtyř let mají jízdu zdarma, od čtyř do jedenácti mají 50% slevu a studenti asi 30% slevu. (9)

Cestování autem

Podle mých vlastních zkušeností, cestování autem po Portugalsku, není nic zvláštního a ani nebezpečného. Je tu obrovská síť dálnic, která je nově vybudovaná díky Evropské unii a i další menší silnice jsou vždy v dobrém stavu. Je tu také možné zapůjčit automobil a to buď na letištích nebo ve větších městech. Zapůjčení je omezeno věkovou hranicí 23 let a jedním rokem platného řidičského průkazu. Mezi nejznámější půjčovny aut patří: Auto Jardim (v městě Faro), Budget (Porto), Europcar (Faro), Hertz (Lisabon), Sixt (Lisabon) a další. Ceny se pohybují od 500,- Kč na den, vždy zase záleží u jaké společnosti. Na portugalském trhu jich je spousta, nabízí dobrou kvalitu aut a příjemné jednání je snad samozřejmostí.

5.16.3. Ubytování v Portugalsku

Portugalsko nabízí rozmanité druhy ubytování, kromě klasických hotelů, pensionů, se dá ubytovat v zrestaurovaných palácích, rodinných podniků. Většina hotelů je soustředěna ve větších městech, u Estorilu a na algárvském pobřeží. (9, str. 374)

Mezi nejlepší hotelové řetězce v Portugalsku patří Hotéis Alexandre de Almeida, který byl založen už v roce 1917 a je nejstarším v Portugalsku. Druhým luxusním řetězcem je Hotéis Tivoli, který zahrnuje 7 přepychových hotelů.

Za zmínku jistě stojí ubytování v tzv. Pousadas. Jsou to vlastně venkovské hostince, jejichž vznik byl naplánován portugalskou vládou. Od 40.let 20.století tak postupně vznikalo 40 pousadas v Portugalsku a dvě na Madeiře. Rozdělují se na dva druhy, prvním je historické pousadas, které nabízejí ubytování v rekonstruovaných prostorech bývalých paláců, národních památek nebo dalších objektů. Dalším je pak regionální pousadas, které jsou významné svou významnou polohou v krásné krajině nebo rezervaci. Často jsou tyto pousadas velmi drahé, ale zato nabízí vysoký komfort a vynikající služby.

Mezi další typ ubytování, které už je v nižší cenové hladině, jsou mládežnické ubytovny. V Portugalsku je jich 20 a na Azorských ostrovech 2, je nutná průkazka Mezinárodní federace mládežnických ubytoven (IYHF), která se dá zajistit u kterékoliv asociace mládežnických ubytoven. Ceny dle mých vlastních zkušeností se pohybují již od 10 Eur za noc a jsou výhodným ubytováním pro mladší turisty či studenty.

Společnost Orbitur řídí státní síť kempů. V Portugalsku je jich kolem sta, jsou nejčastěji situovány kolem pobřeží Algarve. V dalších oblastech Portugalska se může stanovat mimo oficiální tábořiště v přírodě.

5.16.4. Obvyklá pracovní a prodejní doba

Obvyklá pracovní doba ve státním sektoru je od 9.00 do 12.30 a od 14.00 do 18.00. Banky jsou pro veřejnost otevřeny od 9.00 hod. do 15.00 hod.

Velké supermarkety a nákupní centra (Auchan, Continente, Carrefour, Colombo, Pingo Doce) mají nepřetržitě otevřeno od 9.00 hod.- 23.00 hod., v neděli od 9.00 -

13.00 hod. Zato menší obchody otevírají v 9.00 nebo 10.00 hod. a zavírají kolem 19.00 hod.

5.16.5. Víza

V souladu se Schengenskou dohodou o volném pohybu osob v signatářských zemích neexistují hraniční kontroly na silničních či železničních přechodech.

V Portugalsku existuje přihlašovací povinnost - všechna ubytovací zařízení i soukromé osoby, které ubytovávají cizince, mají povinnost ohlásit jeho pobyt a adresu do tří dnů na předepsaném formuláři.

Po vstupu ČR do EU (1.5.2004) byla s Portugalskem zrušena vízová povinnost pro víza studentská a pobytová.

Dne 1.5.2006 Portugalsko zrušilo přechodné období. Pro pracovníky v zaměstnaneckém poměru tak zanikla povinnost pracovního povolení a povolení k pobytu za účelem výkonu práce. Osoby samostatně výdělečně činné, ekonomicky neaktivní (penzisté, důchodci, studenti) a také zaměstnanci se mohou na území Portugalska volně pohybovat a zdržovat. V případě, že bude český občan žádat o práci, jde o vztah mezi ním a zaměstnavatelem a není k němu třeba žádat povolení jiných státních orgánů. (14, 27)

5.16.6. Kultura

V Portugalsku se slaví nejrůznější náboženské svátky a konají festivaly a trhy, které vždy uvedou města do stavu pohotovosti. Jádrem většiny oslav jsou náboženské procesí. Karneval, který se koná šest týdnů před Velikonocemi, je jedním z nejdůležitějších svátků země. Provází ho pestrobarevné průvody, působivé kostýmy a nabarvené tváře. Velkolepé oslavy se také konají v období Velikonoc a Svatého týdnu.

5.16.7. Státní svátky

V Portugalsku jsou následující národní svátky:

Nový rok	1. leden
Velký pátek.....	pohyblivý svátek (březen-duben)
Den svobody.....	25. duben (výročí tzv. karafiátové revoluce 1974)
Svátek práce.....	1. květen
Den Portugalska.....	10. červen
Boží tělo.....	pohyblivý svátek (červen)
Nanebevzetí Panny Marie.....	15. srpen
Vyhlášení republiky.....	5. říjen
Svátek Všech svatých.....	1. listopad
Obnovení nezávislosti.....	1. prosinec
Neposkvrněné početí.....	8. prosinec
Vánoce.....	25. prosinec

Zdroj: (14)

5.16.8. Muzea

Veřejná muzea se dělí na národní, regionální a místní. Kromě toho se v Portugalsku nachází celá řada soukromých muzeí, často velice hodnotných. Národní muzea mají otevírací dobu od 10 do 18 hodin, v úterý od 14 do 18 hodin. Zavřeno je v pondělí, Velký pátek, Velikonoční neděli, 1. května a 25. srpna..

5.16.9. Lázně

V Portugalsku je možné navštívit i rozmanité termální lázně. V jednotlivých lázních se nachází minerální prameny s nejrůznějšími léčebnými účinky. Lázně jsou nezdědkou součástí některého z hotelových komplexů.

5.16.10. Býčí zápasy

Býčí zápasy jsou oblíbenou zábavou, jejíž kořeny sahají do 16. století. Tyto zápasy, v Portugalsku známé jako Arte Marialva, se týkají boje zvířete a toreadora, který s býkem zápasí ve stoje nebo ze hřbetu koně. Nutno dodat, že od 18. století je zakázáno zabíjení býků během závodů. Zároveň je možné vidět skupinky mužů, kteří dokazují hbitost a odvahu tím, že se býkům, vážícím i 600 kilogramů, zdálky vysmívají a provokují je.

5.16.11. Sport

Portugalsko je díky příjemnému klimatu, vysokému počtu slunečných dnů, přírodních podmínek a propracované infrastruktury vhodnou destinací k provozování různých sportovních aktivit. Mezi nejoblíbenější patří golf, kopaná, tenis, jízda na horských kolech, pěší turistika a pochopitelně vodní sporty, tedy plachtění, veslování, potápění, surfování a windsurfing. Velmi oblíbené je rybaření. Místem jako stvořeným pro vodní sporty je vyhlášené letoviště Algarve, které je pravým rájem surfařů a rybářů. Cyklisté si zase přijdou na své v regionu Minho, který protíná hned několik výtečných stezek. Oblíbeným cílem milovníků pěší turistiky je Národní park Peneda-Geres, pustina na severu země u španělských hranic. Pyšní se celou řadou zajímavých tras a možností koupání. Milovníci překrásných scenérií a klidu míří do houštin lesa Foia v algarvské vysočině.

Portugalsko je také důležitou golfovou destinací. V průběhu roku se tu koná celá řada turnajů. Mezi nejznámější 18-ti jamkové golfové kurty patří Estoril, Quinta de Marinha, Golden Eagle, Ponte de Lima, Tróia a Royal Golf Course.(17, 27)

5.17. Nabídka českých cestovních kanceláří cestující do Portugalska

Největší touroperátoři V České Republice se na příjezdový cestovní ruch z Portugalska zaměřují podle ACK ČR 2 cestovní kanceláře či agentury a to Čedok a Toptour. (20)

ACK ČR

Asociace českých cestovních kanceláří a agentur je to sdružení subjektů cestovního ruchu. Tato organizace, která byla založena pro zastupování a ochranu hospodářských subjektů, zlepšuje jejich informovanosti a rozvíjí jejich činnosti. Tato asociace podporuje dobré jméno České republiky a českého cestovního ruchu. ACK ČR vznikla v roce 1991 a v současné době sdružuje 161 cestovních kanceláří a cestovních agentur a 17 přidružených členů z oborů dopravy, propagace, pojištění, odborného školství a dalších. (16)

AČCKA

Asociace českých cestovních kanceláří a agentur je české profesní sdružení subjektů cestovního ruchu, které má v současné době 235 členů po celém území České republiky. Účelem sdružení AČCKA je zastupování a ochrana hospodářských zájmů svých členů, podpora jejich informovanosti, rozvíjení jejich činnosti a profesní prestiže. AČCKA navazuje kontakty a trvale spolupracuje s obdobnými organizacemi cestovního ruchu v zahraničí, s národními centrály cestovního ruchu, s pořadateli veletrhů cestovního ruchu a dalšími subjekty.(15)

Zájezdy do Portugalska můžeme rozdělit do několika skupin:

- Poznávací zájezdy do Portugalska
- Pobytové zájezdy
- Eurovíkendy
- Zájezdy na Madeiru a Azorské ostrovy

Poznávací zájezdy

Poznávací zájezdy jsou určeny pro ty, kteří chtějí objevovat nové země, poznávat nové kultury, společnosti, historii atd.

Tyto zájezdy jsou fyzicky náročné, které v sobě skýtají noční přejezdy, nabitý program, dlouhá cesta autokarem do Portugalska a zpět do České republiky. Cílovou skupinou tedy budou rodiny se staršími dětmi, mladé páry, studenti, lidé středního věku zvyklí cestovat.

Pobytové zájezdy

Pobytové zájezdy jsou specializované zejména na jednu destinaci, kde se tráví celá délka pobytu, s možností fakultativních výletů po nejbližších atrakcích jak historických tak sportovních a kulturních.

Jsou určeny pro všechny skupiny obyvatel, cílovou skupinou mohou tedy být rodiny s dětmi, které využijí příznivých podmínek, písčitých pláží, ale i starší populace, pro které je i velké horko v letních měsících zmírňováno brízou, která u pobřeží Algarve fouká.

Eurovíkendy

Cílovou skupinou jsou všichni turisté, kteří mají v úmyslu zhlédnout co nejvíce v nejkratším čase. Tyto zájezdy jsou také fyzicky náročné dlouhým letem a přejezdy, navštívením co nejvíce památek, atrakcí atd.

Zájezdy na Madeiru a Azorské ostrovy

Všechny zájezdy, které jsou pořádány na Madeiru a Azorské ostrovy jsou určeny pro všechny cílové skupiny, bývají nejčastěji pobytové, i když některé cestovní kanceláře pořádají zájezdy se sportovním zaměřením, jak budou dále uvedeny v tabulce. Madeira i Azorské ostrovy nabízí krásné počasí přes celý rok, příznivé podmínky pro odpočinek u moře nebo cestování po ostrovech.

Schéma č.1: Cestovní kanceláře, které pořádají zájezdy do Portugalska

Na zájezdy do Portugalska se podle ACK ČR specializuje celkem 15 cestovních kanceláří. Podle ACCKA je jich 13, z toho dvě cestovní agentury. Z mého dalšího hledání jsem přiřadila další cestovní kanceláře, hlavně tedy největšího specialistu na Portugalsko Snail Travel. Z tohoto výběru je nutné posoudit, které cestovní kanceláře tyto zájezdy pořádají a které tyto zájezdy jen prodávají.

Cestovní kanceláře, které se zabývají cestováním do Portugalska

Cestovní kancelář:	Adresa:	Poznávací záj.: Pobytový záj.:	
1. Autoturist	www.autoturist.cz	-	-
2. Blue Sky Travel	www.blueskytravel.cz	X	X
3. CK Ruefa Reisen	www.ruefa.cz	X	-
4. CK Svobodná Cesta	www.svobodna-cesta.cz	X	-
5. Čedok	www.cedok.cz	X	X
6. ČSAD Tišnov	www.csad-tisnov.cz	X	-
7. Emma agency	www.emma.cz	X	-
8. Firo tour	www.firotour.cz	X	-
9. Geos	www.ckgeos.cz	X	-
10. Natour	www.natour.cz	Eurovíkendy	
11. Satur	www.satur.sk	X	-
12. Ideal Tour Praha	www.idealtour.cz	X	-
13. Teris 2002	www.teris.cz	Nemá žádný zájezd k dispozici	
14. Eurogolf Travel	www.eurogolftravel.cz	-	X
15. Snail Travel	www.snailtravel.cz	X	X
16. Erika tour	www.erikatour.cz	X	-
17. Latino travel	www.latinotour.cz	-	X
18. Bonavia tours	www.bonaviatours.com	Nefungující stránky	
19. CK Adventura	www.adventura.cz	X	-
20. CK Mayer & Crocus		X	-
21. CK Boš	www.ckbos.cz	X	-
22. CK Slan tour	www.slantour.cz	X	-
23. Alinea	www.alinea.cz	Nemá žádný zájezd k dispozici	
24. Ciao..CK	www.ciao.cz	X	X
25. Interhome	www.interhome.cz	nabízí ubytování v bytech, apartmánech, chatách po celém Portugalsku	
26. JL Tourist Praha	http://jltourist.sweb.cz	X	-
27. S.E.N. CK	www.cksen.cz	X	-
28. Verana	www.verana.cz	X	- a eurovíkendy

5.18. Analýza poznávacích zájezdů

Tabulka č.9: Analýza poznávacích zájezdů

Cestovní kancelář	Název zájezdu	Termíny zájezdu	Cena	Poznámky
Ideal Tour	Velká cesta Portugalskem	28.4. – 9.5. 12.5. – 23.5. 2.6. – 13.6. 21.7. – 1.8. 1.9. – 12.9. 15.9. – 26.9.	17 490,- 17 490,- 17 990,- 17 990,- 18 990,- 17 490,-	Doprava autokarem, ubytování v hotelu, polopenze
Svobodná cesta	Okruh Portugalskem	12.4. – 22.4. 4.10. – 14.10.	16990,-	8x snídaně, doprava autokarem, ubytování v hotelu
Travel klub – ČSAD Tišnov	Velká cesta Portugalskem	12.5. – 23.5. 15.9. – 26.9.	17490,-	Doprava autokarem
CK Emma	Portugalsko – Země objevů	8.9. – 15.9.	23 990,-	Doprava letecky, cena nezahrnuje letištní poplatky 2200,-
	Velká cesta Portugalskem	28.4. – 9.5. 12.5. – 23.5. 2.6. – 13.6. 21.7. – 1.8. 1.9. – 12.9. 15.9. – 26.9.	17 490,- 17 490,- 17 990,- 17 990,- 18 990,- 17 490,-	Mají tento zájezd společně se třemi dalšími cestovkami , Ideal Tour, Geos
Firo Tour	Velká cesta Portugalskem	28.4. – 9.5. 12.5. – 23.5. 2.6. – 13.6. 21.7. – 1.8. 1.9. – 12.9. 15.9. – 26.9.	17 490,- 17 490,- 17 990,- 17 990,- 18 990,- 17 490,-	Spolupracují s Ideal tour
	Portugalsko s Janem Burianem	9.6. – 21.6.	38 490,-	Nezahrnuje letištní taxy 3300,-, se snídaní
Geos	Velká cesta Portugalskem	28.4. – 9.5. 12.5. – 23.5. 2.6. – 13.6. 21.7. – 1.8. 1.9. – 12.9. 15.9. – 26.9.	17 490,- 17 490,- 17 990,- 17 990,- 18 990,- 17 490,-	Kupuje zájezd od Ideal tour
Satur	Velký okruh Portugalskem	2.6. – 13.6. 21.7. – 1.8. 15.9. – 26.9.	19 190,-	Letecky
Erika	Poklady Španělska a Portugalska	16.10.–29.10.	16 940,-	Doprava autokarem, ubytování v hotelu
Adventura	Portugalsko na kole	17.8.-2.9.	15 980,-	17 dní, 11x nocleh v kempu se snídaní, 4x noční přejezd
	Za památkami a	28.7. – 12.8.	14 780,-	16 dní, nocleh v kempu,

	přírodami Portugalska			doprava autokarem
CK Mayer & Crocus	Španělsko a Portugalsko – velký okruh	16.9. – 26.9.	25 990,-	Doprava letecky, cena nezahrnuje letištní taxy, 10x ubytování, 5x večeře, 10x snídaně
	Portugalsko, Španělsko	8.8. – 21.8.* 3.10. – 6.10.* 10.10. – 3.10.	17 590,- 17 590,- 16 990,-	*Doprava lůžkovým autobusem se snídaní a 1x večeří, ubytování ve dvoulůžkových pokojích
	Portugalsko - letecky	5.9. – 12.9.	23 990,-	7x ubytování, 7x snídaně, 3x večeře, letištní taxy cca 1850,- nejsou zahrnuty
CK BOŠ	Přes Pyreneje do Portugalska – Země objevitelů	4.7. – 15.7.	14 490,-	9x ubytování v hotelu, 5x snídaně
CK Ciao	Velký okruh Španělskem, Portugalskem	10.6. – 1.6.	24 490,-	Letecky, 12 dní, bez stravy
CK Slan Tour	Okruh Portugalskem a Španělskem	10.10.-23.10.	16 990,-	Doprava autokarem, 9x ubytování v hotelu, 9x snídaně
CK Sen	Portugalsko	5.8. – 18.8.	12 950,- a 13 000,- letenka	14 denní zájezd, ubytování v kempu, přilet Porto, odlet z Lisabonu
Verana	Velký okruh Španělskem a Portugalskem I.	22.5. – 2.6.	21 990,-	Tam autokarem, zpět letecky, 10x polopenze
	Velký okruh Portugalskem	16.5. – 23.5.	24 990,-	Letecky se snídaní
	Velká cesta Portugalskem	12.5. – 23.5.	17 490,-	Doprava autokarem, ubytování v hotelu
Čedok	To nejlepší z Portugalska	16.5. – 23.5. 26.9. – 3.10.	Od 24 990,-	7 noclehů ve 3* hotelech, 7 snídaní, cena nezahrnuje letištní taxy 2690,-
	Velká cesta Portugalskem	28.4. – 9.5. 12.5. – 23.5. 2.6. – 13.6. 21.7. – 1.8. 1.9. – 12.9. 15.9. – 26.9.	17 490,- 17 490,- 17 990,- 17 990,- 18 990,- 17 490,-	Doprava luxusním autokarem, 8 noclehů v hotelech 2* a 3* s polopenzí, vstup do vinných sklepů v Portu s ochutnávkou
	Velký okruh Španělskem a Portugalskem I.	22.5. – 2.6.	21 990,-	Doprava tam autokarem, leteckou dopravu Gerona-Praha, 10 noclehů v hotelech, 10 polopenzí, vstup do vinných sklepů v Portu s

				ochutnávkou
	Velký okruh Španělskem, Portugalskem	10.6. – 21.6. 23.09.- 4.10.	24 490,-	letecká doprava Praha-Malaga, dopravu během zájezdu a ze Španělska autokarem, 10 noclehů v hotelech, 10 polopenzí, vstup do vinných sklepů v Portu s ochutnávkou

Zdroj: (35-60)

Velká cesta Portugalskem

Jak vyplynulo z tabulky poznávacích zájezdů, nejčastěji prodávaným a nabízeným poznávacím zájezdem je zájezd Velká cesta Portugalskem. Byl celkem nalezen v 7 cestovních kancelářích. Tyto kanceláře tento zájezd pořádají společně anebo mezi sebou spolupracují. Důvodem je zřejmě malý počet účastníků, který by nestačil na zaplnění celého autobusu. Některé cestovní kanceláře mají tento zájezd jen ve vybraných termínech.

Program tohoto zájezdu:

Tento zájezd je 12 denní, autobusový s částečnou polopenzí.

Ubytování:

Ubytování je zajištěno v hotelech kategorie dvou až tří hvězdiček ve 2 lůžkových pokojích s vlastním příslušenstvím. Ne ve všech cestovních kancelářích je zabezpečena polopenze, ale Ideal Tour jí má zařízenou.

Cena zájezdu obsahuje:

- 8 ubytování ve 2 lůžkových pokojích
- 8 polopenze (podle výběru cestovní kanceláře)
- dopravu luxusním autokarem
- služby českého průvodce
- vstup do vinných sklepů v Portu s ochutnávkou
- vybavení orientačními plány navštěvovaných míst
- zákonné pojištění ve znění zákona č. 159/ 99 Sb.

Cena neobsahuje:

- povinně cestovní pojištění a proti stornu 300,- Kč
- vstupy do objektů při prohlídkách cca 30,- EUR

Doporučení, zvláštní upozornění:

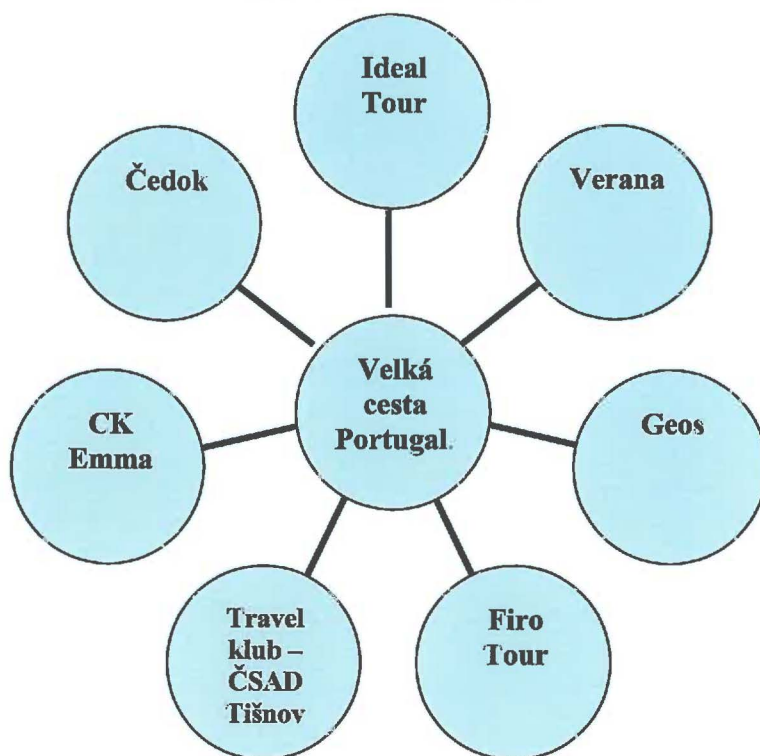
- doporučuje se dalších 25,- EUR případně dalších vstupů
- k přípravě trasy jsou využity zkušenosti znalců specializovaných na Portugalsko

1.,11. a 12.den je určen cestě do Portugalska a návratu zpět do České republiky.

Ostatní dny mají podle harmonogramu cesty k navštívení tyto města:

Toledo (Španělsko) – Elvas – Évora – Lisabon – Sintra – Cascais – Cabo da Roca – Batahla – Fátima - Tomar – Coimbra – Guimaraes – Braga – Bom Jesus del Monte – Porto.

Schéma č.2: Cestovní kanceláře pořádající stejný zájezd

5.19. Analýza poznávacích a pobytových zájezdů na Madeiru a Azorské ostrovy

Tabulka č.10: Analýza zájezdů na Madeiru a Azory

Cestovní kancelář	Název zájezdu	Termíny zájezdu	Cena	Poznámky
Firo Tour	Poznáváme Madeiru	17.3. - 24.3. 22.4. - 29.4. 10.6. - 17.6. 29.7. - 5.8. 16.9. - 23.9. 28.10. - 4.11.	29 990,-	V ceně nejsou zahrnuty letištní poplatky 2190,- a 569,- palivový příplatek
CK Sen	Madeira	13.5. - 20.5 30.9. - 7.10.	11 950,- a 10 000,- letenka	8 dní
Erika	Madeira – Květinový ostrov	14.4. – 25.4. 1.9. – 12.9.	27 990,-	Letištní poplatky nejsou v ceně, se snídaní
	Azorské ostrovy – Pohádka v moři	19.5. – 30.5.	49 990,-	Nezahrnuje některé večere a obědy a letištní taxy
CK Blue Sky Travel	FLY & DRIVE ostrovem Madeira	Období 1.4. – 30.6. 1.7. – 5.9. 6.9. – 20.12. 21.12.–31.12.	18 990,- 19 490,- 18 990,- 19 490,-	Zájezd na 8 dní, cena nezahrnuje vypůjčení auta a letištní taxy
	Levády – trekking a procházky na Madeiře	Období 1.4. – 30.6. 1.7. – 5.9. 6.9. – 20.12. 21.12.–31.12.	18 590,- 18 990,- 18 590,- 18 990,-	V ceně je vypůjčení kol, možnost prodloužení na 14 dní, nezahrnuje letištní taxy
Čedok	Madeira – Funchal	23.3. –28.10.	Od 14 990,-	Cena je za 8 denní zájezd, dále možnost i 15 denních zájezdů, stravování od snídaně do all inclusive podle přání zákazníka, letecky, různé typy hotelů

Zdroj: (35-60)

5.20. Víkendové pobyty v Portugalsku

Tabulka č.11: Víkendové pobyty v Portugalsku

Cestovní kancelář	Název zájezdu	Termíny zájezdu	Cena	Poznámky
Natour	Eurovíkend Lisabon	Např. 16.3.– 8.3.	Od 6 520,-	Cena se pohybuje podle typu hotelu (v nabídce jsou Pension Princesa, Hotel Lutécia, Altis)
	Eurovíkend Porto	Např. 16.3.– 18.3	Od 6 800,-	Cena se pohybuje podle typu hotelu (Quality Inn Praca da Batahla, Vila Galé Porto)
Ciao	Eurovíkend Porto	Např.	Od 6 940,-	
Verana	Eurovíkend	23.3.– 25.3.	Od 6 800,-	Cena se pohybuje podle typu hotelu (Quality Inn Praca da Batahla, Vila Galé Porto)
CK Blue Sky Travel	Lisabon anebo Porto	Odlet každou sobotu, návrat v úterý	Od 8 990,-	V ceně nejsou zahrnuty letištní poplatky
CK Emma	Lisabon – letecký víkend	26.9. –29.9.	14 990,-	V ceně nejsou zahrnuty letištní taxy
Firotour	Lisabon a okolí	16.5. –19.5. 20.6.– 23.6. 30.8. – 2.9. 26.9. - 29.9. 31.10.-3.11.	9 900,- 9 900,- 11 490,- 9 900,- 9 900,-	V ceně nejsou zahrnuty letištní poplatky 2200,-

Zdroj: (35- 60)

5.21. Pobytové zájezdy v Portugalsku delší jak týden

Tabulka č.12: Pobytové zájezdy v Portugalsku delší jak týden

Cestovní kancelář	Název zájezdu	Termíny zájezdu	Cena	Poznámky
Blue Sky Travel	Ponte Lima v oblasti Minho	Období 1.4. – 30.6. 1.7. – 5.9.	18990,- 20990,-	Šlechtická usedlost, která nabízí 6 pokojů a apartmán, se snídaní, letecky, bez letištních tax
	Casa de Barreiro	6.9. – 20.12. 21.12 – 31.12.	18990,- 19 990,-	
	Ponte Lima v oblasti Minho	Období 1.4. – 30.6. 1.7. – 5.9.	21 990,- 23 990,-	Šlechtická usedlost, která nabízí 9 pokojů a 6 apartmánů, se snídaní, letecky, bez letištních tax
	Paco de Calheiros	6.9. – 20.12. 21.12 – 31.12.	21 990,- 22 990,- možnost na 7/11/14 dní	
	Pobyt na Algarve, v Estremaduře, okolí Lisabonu	Od 23.3. – 28.10.	Od 12990,-	Cena se pohybuje podle typu hotelu, které jsou nabízeny, let chartrem nebo pravidelnou leteckou linkou

Zdroj: (35- 60)

Snail travel

Tato cestovní kancelář působí na českém trhu již 8 let a byla založena v roce 1998 jako specializovaná kancelář na oblast Portugalska a portugalsky hovořící země. Zabývá se výhradně Portugalskem, které je od počátku pro všechny návštěvníky jejich stránek rozděleno podle místa, o které je zájem. Po vybrání přesného místa pobytu, nabízí hotel a zprostředkovává letenku od známých leteckých společností. Podle mého názoru tato CK patří k jedním z nejlepších, je možné se z jejich stránek dozvědět vše, co nás o Portugalsku zajímá, zjistit podrobné informace o zájezdu, včetně ceny, opravdu pro výběr zájezdu bych jistě zvolila tuto CK.

Čedok

Pobytové zájezdy jsou u této cestovní kanceláře specializované pouze na ostrov Madeira. Dále pořádá pobyty na míru, kde si zákazník zvolí délku pobytu, stanoví si termín a způsob dopravy.

Eurogolf Travel

Tato společnost poskytuje svým golfovým partnerům, ale také novým zákazníkům, kvalitní servis spojený s cestováním za golfem. Zajišťuje komplexní služby ve vybraných top-golfových destinacích v tradičních i exotických regionech. V Portugalsku mezi ně patří Algarve, Lisabon, Porto a ostrov Madeira.

Interhome

Interhome nabízí ubytování ve 20 000 rekreačních domech a bytech ověřené kvality v 17-ti zemích Evropy, USA a Turecku. Téměř všechny rekreační domy a byty je možné rezervovat on-line na webových stránkách.

Teris 2002

Teris, a.s. se dá rezevovat ubytování v hotelech různé kategorie, zařídí pronájem osobních automobilů a zařídí tématické odborné zájezdy.

Latino Travel – tato CK nabízí na svých stránkách rovnou už hotely, ale další informace nefungují. Vždy jsou to zájezdy pobytové na pobřeží Algarve s odletem z Prahy.

Bonavia Tours - Tato CK nemá fungující webové stránky.

6. PROJEKTOVÁ ČÁST

6.1. Návrh zájezdů do Portugalska

6.1.1. Návrh skupinového zájezdu poznávacího zájezdu pro cestovní kancelář

**Braganca – Porto – Coimbra – Batalha - Fátima – Alcobaca –Nazaré - Óbidos –
Lisabon – Sintra – Cabo da Roca - Évora**

Cílová skupina:

Cílovou skupinou tohoto zájezdu jsou zákazníci, kteří touží po poznání, mají nároky na ubytování v hotelu s polopenzí, ale jsou ochotni akceptovat určitý stupeň nepohodlí, který je způsoben autokarovou dopravou po celou dobu zájezdu.

Program zájezdu:

1.den:

Odjezd autokarem z ČR v dopoledních hodinách přes Německo, Francii do Španělska.

2.den:

Příjezd na pobřeží Středozemního moře, ubytování, volný program.

3.den:

V brzkých ranních hodinách odjezd ze Španělska a příjezd do Bragancy, kde následuje kratší procházka městem a ubytování v hotelu.

4.den:

Ráno odjezd do Porta, kde následuje prohlídka města, navštívení vinných sklepů a v odpoledních hodinách odjezd do města Coimbra, kde následuje ubytování.

5.den:

V ranních hodinách prohlídka města Coimbra a přesun do města Batalha a ukončení ve Fátimě. Ubytování.

6.den:

Odjezd z Fátimy, následuje krátká zastávka v Nazaré a příjezd do Alcobacy, její prohlídka, krátké zastavení v Obidos a v pozdních hodinách příjezd do Lisabonu.

7.den:

Celodenní prohlídka Lisabonu

8.den:

Návštěva národního parku Sintra, Cabo da Roca, návrat do Lisabonu

9.den:

Odjezd do Évory, její prohlídka a odjezd z Portugalska v odpoledních hodinách přes Toledo do Španělska.

10.den:

Příjezd na pobřeží Středozemního moře, ubytování.

11.den:

Po poledni odjezd směr Česká republika

12.den:

Příjezd do ČR v poledních hodinách

Cenová kalkulace poznávacího zájezdu:***Cena obsahuje:***

- 9 x ubytování v hotelu vždy s polopenzí
- Zákonné pojištění ve znění zákona č.159/99 Sb
- Doprava autokarem

Cena neobsahuje:

- Český průvodce
- Vstupy do objektů při prohlídkách
- Povinné cestovní pojištění a proti stornu

Kalkulace cen zájezdu:

- Ubytování
9x ubytování v hotelu s polopenzí cca 10 000,- Kč
- Doprava autokarem nebo mikrobusem

Přesnější kalkulaci nelze stanovit, neboť se cena odvíjí od počtu účastníků a může se velmi výrazně lišit.

6.1.2. Návrh poznávacího individuálního zájezdu

Cílová skupina:

Tento zájezd je určen pro 4 osoby. Mohla by to být čtyřčlenná rodina s většími dětmi anebo mladí lidé, studenti atd. Díky velké fyzické náročnosti nelze tento zájezd doporučit pro děti mladších 12 let.

Podmínky zájezdu: Řidičské oprávnění, věková hranice alespoň u jednoho z nich 23 let pro vypůjčení auta.

Program:

1.den:

Přímý let Praha – Porto s leteckou společností TAP Portugal.

Přílet v odpoledních hodinách, vypůjčení vozu na letišti a příjezd do centra města Porto. Ubytování hotelu, večerní procházka, vše podle časových možností.

2.den:

Celodenní prohlídka Porta s možnými ochutnávkami portského vína ve sklepích. Ve večerních hodinách odjezd z Porta směr Coimbra. Cesta trvá cca 2 hodiny po dálnici, platí se dálniční poplatky. Ubytování v Coimbre nedaleko centra.

3.den:

Po snídani půldenní procházka městem Coimbra, odpoledne přejezd 40 km západně k moři do města Figueira da Foz. Procházka po pláži, možnost navštívení výborné rybí restaurace na pláži, návrat do Coimby.

4.den:

V ranních hodinách odjezd do Batahla, kde je krátká procházka městem a dále přesun do Fátimy. Zde prohlédnutí památek a přejezd do Alcobacy a pokračování do města Obidos. Zde hodinová prohlídka krásného městečka a odjezd ve směr Lisabon. Příjezd v pozdních večerních hodinách, ubytování.

5.den:

Celodenní prohlídka města

6.den:

Vyjíždka do okolí Lisabonu, prohlídka Sintry, okolních parků a zámků, navštívení Cabo da Rocca. Návrat zpět do Lisabonu.

7.den:

Přesun zpět do Porta, nákupy, prohlédnutí zbylých památek.

8.den:

Příjezd na letiště, vrácení půjčeného auta, odlet zpět do Prahy.

Obrázek č. 2: Mapa Portugalska- vytyčení zájezdu

Kalkulace cen zájezdu:

Všechny ceny jsou uváděny jen přibližně.

• **Letenka**

Letenka: Praha – Porto,

Porto – Praha se společností Tap Portugal

Cena: 4 000,- bez letištních poplatků, které se budou pohybovat kolem
2 200,-

Cena celkem (4 letenky): 24 800,-

• **Vypůjčení auta**

Např. se společností Hertz, která je hlavní mezinárodní společností operující také
v České republice.

Cena: Pohybuje se podle typu vozu od 160 EUR za malý vůz na 8 dní.

Cena celkem: 4 480,-

• **Ubytování**

Ubytování v Portu v hotelu Mala Posta 1680,- Kč za 1 noc za dvoulůžkový pokoj.

Ubytování v Coimbre v hotelu Astoria 3 hvězdičky za 1 noc za dvoulůžkový pokoj: 2100,-Kč.

Ubytování v Lisabonu v hotelu Residencial Joao XXI za 1 noc za dvoulůžkový pokoj: 1344,- Kč.

Celkem za ubytování:

3x ubytování v Lisabonu 4032,- x 2 pokoje.....**8064,- Kč**

2x ubytování v Portu 3360,- x 2 pokoje.....**6720,- Kč**

2x ubytování v Coimbre 4200,- x 2 pokoje.....**8400,- Kč**

Cena za ubytování celkem za 4 osoby: **23 184,- Kč**

Průměrná cena ubytování na osobu: **5 796,- Kč**

Cena za celý zájezd: 52 464,- Kč

Cena za osobu: 13 116,- Kč

Poznámky:

Ceny hotelů jsou uváděny vždy průměrné za letní období. Tyto navrhované hotely jsou vybrány z vlastní zkušenosti. Nabízí za dobrou cenu velmi pohodlné a kvalitní ubytování, vždy je v něm zahrnuta i snídaně. Všechny uváděné hotely mají dobrou výchozí polohu v centru města, vlastní parkoviště nebo možnost parkování za další poplatek.

Tento zájezd jsem absolvovala osobně v Portugalsku dvakrát a i v kratším časovém horizontu. Bezesporu naprostou výhodou je svoboda rozhodování z hlediska časového plánu.

6.1.3. Návrh individuálního pobytového zájezdu

12 denní zájezd na pobřeží Algarve, ubytování v hotelu, let do města Faro

Cílová skupina:

Tento zájezd je určen pro jedince, kteří preferují spíše pasivní dovolenou strávenou. Termíny zájezdu bych doporučovala v období celé letní sezóny, tedy od června do konce září. V červnu, dle mých zkušeností, celé pobřeží Algarve není ještě zaplněné tolika návštěvníky a teploty nejsou tak vysoké. Doporučovala bych období června, protože se ceny pohybují stále ještě jako mimosezónní.

Program zájezdu:

1.den:

Přílet v odpoledních hodinách do města Faro. Transfer do hotelu nebo vypůjčení auta na letišti, které je pak možno využít pro své individuální výlety. Na nejznámější pláže v Algarve se bez auta dá jen špatně dostat.

Ubytování v hotelu.

2. – 11.den :

Pobyt v oblasti Algarve, možnost fakultativních výletů např.:

Cíp Portugalska, Lisabon – jednodenní výlet

12.den:

Transfer na letiště, odlet do Prahy

Cenová kalkulace:

Podle typu hotelu se ceny pohybují:

Hotel **** kategorie cena od: 108,- EUR/noc za 2 lůžkový pokoj

Hotel *** kategorie cena od: 50,- EUR/noc za 2 lůžkový pokoj

Hotel ** kategorie cena od: 30,- EUR/ noc za 2 lůžkový pokoj

Poznámka: Ceny, které jsou zde uvedeny se liší s časovou odstupností od konání pobytu, jsou vždy určeny jen orientačně podle typu hotelu a jsou zprůměrované.

Cena letenky: Praha – Faro,
Faro – Praha (se společností Tap Portugal)

Cena se bude pohybovat okolo 4 000,- Kč bez letištních poplatků, které se budou okolo 2 200,- Kč.

11 nocí v hotelu tří hvězdičkové kategorie se tedy může pohybovat od 550,- EUR za pokoj.

Letenky pro dvě osoby: $6200,- \times 2 = 12\,400,-$ Kč.

Úbytování: 15 400,- Kč (Pokud 1 EUR = 28,- Kč)

Cena celkem: 27 800,- Kč pro dvě osoby

Cena za 1 osobu: 13 900,- Kč

7. ZÁVĚR

Cílem této diplomové práce bylo charakterizovat a představit Portugalsko jako zajímavou a přitažlivou destinaci cestovního ruchu českým turistům.

Jedním z hlavních úkolů mé diplomové práci bylo zdůraznit a podtrhnout všechny pozitivní důvody proč navštívit tuto zemi. Jak jsem zde uvedla, jsou to příznivé klimatické podmínky pro cestování po celý rok, množství kulturněhistorických památek, fascinující nedotčená příroda s půvabným vnitrozemím i divokým rozeklaným pobřežím Atlantického oceánu, příjemní, sympatičtí lidé a v neposlední řadě osobitá kultura.

Obsahem je také analýza cestovních kanceláří, které pořádají zájezdy do této destinace. Z této analýzy vyplynulo, že na našem trhu se vyskytuje řada cestovních kanceláří, které spolu často spolupracují v zájmu vytížení kapacit dopravních prostředků. Nejlépe hodnocený specialista na Portugalsko je jednoznačně cestovní kancelář Snail, která má širokou nabídku zájezdů a nejkvalitnější služby. Má výborné zkušenosti s touto destinací.

V analýze nabízených zájezdů jsem uvedla ceny jednotlivých zájezdů, významnou položku nákladů tvoří doprava do země, avšak na druhé straně je to kompenzováno nižšími výdaji za ubytování a ostatní služby.

S využitím osobních zkušeností z mého studijního pobytu v Portugalsku jsem navrhla několik zájezdů k co nejobsáhlejšímu poznání zdejší země. Pokud jde o zájezdy individuální, nabízí se zde obrovské možnosti vybrat si dle zájmu každého a navštívit spousty zajímavých míst během krátké doby.

Portugalsko svou menší rozlohou a dobrou infrastrukturou je bezesporu předurčeno k pohodlnému příjemnému cestování. Významné historické památky k zhlédnutí jsou takřka na každém kroku. Je to bezesporu zajímavá destinace pro Čechy, toužící po poznání ne jen sousedních zemí.

Sama jsem si tuto zemi zamilovala, získala zde řadu přátel a vrátila jsem se domů s touhou, že se tam znovu podívám. Portugalsko je prostě turistickou destinací, která stojí za to.

8. SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

Použitá literatura:

- 1) Čáslavová, E.: Management sportu, Praha: East West Publishing Company a East Publishing, 2000. ISBN 80-7219-010-5
- 2) Čertík, M.: Cestovní ruch – vývoj, organizace a řízení, Praha: OFF, 2001. ISBN 80-238-6275-8
- 3) Hrala, V.: Geografie cestovního ruchu, Praha: Idea servis, 1994. ISBN 80-901462-4-4
- 4) Hesková, M.: Základní problémy cestovního ruchu, Praha: VŠE, 1999. ISBN 80-7079-047-4
- 5) Kotler, P.: Marketing Management – analýza, plánování, využití, kontrola, Praha: Grada Publishing, 1998. ISBN 80-7169-600-5
- 6) Malá, V.: Cestovní ruch: vybrané kapitoly. 1. vydání, Praha: VŠE, 1999. ISBN 80-7079-443-7
- 7) Novák, Z. – Nováková, M. – Soukupová, B.: Portugalsko, Madeira, Azory. 1. vydání. Praha: Olympia, 1997. ISBN 80-7033431-2
- 8) Rýznar, L.: Rozmanitosti EU, 25 tváří Evropy. 1. vydání. Praha: Svoboda Servis, 2006. ISBN: 80-86320-47-2
- 9) Symington, M.: Portugalsko, Madeira a Azory. Přeložili Svobodová, L. A Koval Josef. 2. vydání. Praha: Euromedia Group – Ikar, 2002. ISBN 80-7202-925-8
- 10) Trnková, O. a kol., Území a cestovní ruch, [Učební texty], Praha: VŠE, 1993. ISBN: 80-7079-123-3

Jiné zdroje:

- 11) Czech Tourism: Country report
[cit. 2007-02-01] Dostupné z:
http://www.czechtourism.cz/files/statistiky/country_reports/portugalsko.pdf

- 12) ETC – Trends for Tourism in Europe (November 2003), Herman Bos z Netherlands Board of Tourism ve spolupráci s ETC (European Travel Commission) a ETAG (European Travel and Tourism Group)
- 13) Mag Consulting: Manuál – Nové zákonné povinnosti CK a CA, novela zákona 159/1999 Sb., o některých podmínkách podnikání v oblasti cestovního ruchu.
- 14) Velvyslanectví ČR v Portugalsku: Souhrnné teritoriální informace za rok 2004, Souhrnné teritoriální informace za rok 2005 [cit. 2007-02-23]
Dostupné z: <http://www.mzv.cz/wwwo/default.asp?idj=1&amb=45>

Internetové odkazy a zdroje:

- 15) Asociace českých cestovních kanceláří a agentur [online].
[cit. 2007-02-23] Dostupné z: <http://www.accka.cz>
- 16) ACK ČR – Asociace cestovních kanceláří České republiky [online].
[cit. 2007-02-23] Dostupné z: <http://www.ackcr.cz/czindex.phtml>
- 17) Bongo Bongo [online].
[cit. 2007-02-02] Dostupné z: <http://www.bongobongo.cz/svet/portugal.asp>
- 18) Cestování [online].
[cit. 2007-02-02] Dostupné z: <http://www.cestovani.cz/zeme/portugalsko/>
- 19) Cestovní ruch [online].
[cit. 2007-03-13] Dostupné z: <http://www.cestovni-ruch.cz>
- 20) Czech tourism – Česká centrála cestovního ruchu [online].
[cit. 2007-02-02] Dostupné z: <http://www.czechtourism.cz>
- 21) Česká agentura na podporu obchodu [online].
[cit. 2007-02-23] Dostupné z: <http://www.czechtrade.cz>
- 22) Česká národní banka [online].
[cit. 2007-02-23] Dostupné z: <http://www.cnb.cz>
- 23) Český statistický úřad [online].
[cit. 2007-02-23] Dostupné z: <http://www.czso.cz>

- 24) Export.cz – stránky podpory obchodu [online].
[cit. 2007-02-23] Dostupné z: <http://www.export.cz/>
- 25) Instituto Nacional de Estatística Portugal – Instit národních statistik v Portugalsku [online]. [cit. 2007-02-20] Dostupné z: <http://www.ine.pt>
- 26) Ministerstvo pro místní rozvoj [online].
[cit. 2007-02-02] Dostupné z: <http://www.mmr.cz/index.php?show=001027>
- 27) Ministerstvo zahraničních věcí [online].
[cit. 2007-02-01] Dostupné z: <http://www.mzv.cz>
- 28) Planigo [online].
[cit. 2007-03-01] Dostupné z: <http://www.planigo.com>
- 29) Portugal in business [online].
cit. 2007-01-01] Dostupné z: <http://www.portugalinbusiness.com>
- 30) Portugalsko.info [online].
[cit. 2007-01-01] Dostupné z: <http://www.portugalsko.info>
- 31) The world fact book [online].
[cit. 2007-02-16] Dostupné z:
<https://www.cia.gov/cia/publications/factbook/geos/po.html>
- 32) UNWTO – World Tourism Organization [online].
[cit. 2007-02-23] Dostupné z: <http://www.world-tourism.org/>
- 33) Visit Portugal [online].
[cit. 2007-01-01] Dostupné z: <http://www.visitportugal.com>
- 34) Wikipedia – otevřená encyklopedie [online].
[cit. 2007-02-02] Dostupné z: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Portugalsko>

Cestovní kanceláře:

- 35) Adventura Cestovní kancelář [online].
[cit. 2007-02-15] Dostupné z: <http://www.adventura.cz>
- 36) Autoturist [online].
[cit. 2007-02-15] Dostupné z: <http://www.autoturist.cz>
- 37) Blue Sky Travel [online].
[cit. 2007-02-15] Dostupné z: <http://www.blueskytravel.cz>
- 38) Bonavia Tours [online].
[cit. 2007-02-16] Dostupné z: <http://www.bonaviatours.com/>

- 39) Boš Cestovní kancelář [online].
[cit. 2007-02-15] Dostupné z: <http://www.ckbos.cz>
- 40) Cestovní kancelář Čedok [online].
[cit. 2007-02-15] Dostupné z: <http://www.cedok.cz>
- 41) Cestovní kancelář Ruefa Riesen [online].
[cit. 2007-02-16] Dostupné z: <http://www.ruefa.cz>
- 42) Ciao..Cestovní kancelář [online].
[cit. 2007-03-16] Dostupné z: <http://www.ciao.cz>
- 43) CK Emma [online].
[cit. 2007-02-15] Dostupné z: <http://www.emma.cz/>
- 44) CK Mayer & Crocus [online].
[cit. 2007-02-15] Dostupné z: <http://www.poznavaci-zajezdy.cz/>
- 45) CK Sen [online].
[cit. 2007-02-16] Dostupné z: <http://www.cksen.cz/>
- 46) CK Slan Tour [online].
[cit. 2007-02-16] Dostupné z: <http://www.slantour.cz/>
- 47) CK Verana Hradec Králové [online].
[cit. 2007-02-16] Dostupné z: <http://www.verana.cz>
- 48) ČSAD Tišnov [online].
[cit. 2007-02-16] Dostupné z: <http://www.csad-tisnov.cz/default.htm>
- 49) Erika Tour [online].
[cit. 2007-02-15] Dostupné z: <http://www.erikatour.cz>
- 50) Eurogolf Travel [online].
[cit. 2007-02-16] Dostupné z: <http://www.eurogolftavel.cz/eg05/travel/>
- 51) Firo Tour [online].
[cit. 2007-02-15] Dostupné z: <http://www.firotour.cz>
- 52) Geos CK [online].
[cit. 2007-02-16] Dostupné z: <http://www.ckgeos.cz>
- 53) Ideal Tour Praha [online].
[cit. 2007-02-16] Dostupné z: <http://www.idealtour.cz>
- 54) Interhome [online].
[cit. 2007-02-16] Dostupné z: <http://www.interhome.cz>
- 55) Natour [online].

- [cit. 2007-02-16] Dostupné z: <http://www.natour.cz>
- 56) Pražský klub [online].
[cit. 2007-02-15] Dostupné z: <http://www.prazsky-klub.cz>
- 57) Snail Travel [online].
[cit. 2007-02-16] Dostupné z: <http://www.snailtravel.cz>
- 58) Satur [online].
[cit. 2007-02-16] Dostupné z: <http://www.satur.sk/>
- 59) Teris [online].
[cit. 2007-02-16] Dostupné z: <http://www.teris.cz/>

Letecké společnosti:

- 60) Air Berlin [online].
[cit. 2007-03-01] Dostupné z <http://www.airberlin.com/>
- 61) Alitalia [online].
[cit. 2007-03-01] Dostupné z http://www.alitalia.com/it_it/
- 62) Austrian Air [online].
[cit. 2007-03-01] Dostupné z <http://www.aua.com/us/eng>
- 63) České aerolinie [online].
[cit. 2007-03-01] Dostupné z http://www.csa.cz/cs/czechia/cz_home.htm
- 64) Lufthansa [online].
[cit. 2007-03-01] Dostupné z
<http://www.lufthansa.com/online/portal/lh/cz/homepage?l=en&tl=1&cid=1000222>
- 65) Ryanair [online].
[cit. 2007-03-01] Dostupné z <http://www.ryanair.com/site/CZ/>
- 66) Swiss Air [online].
[cit. 2007-03-01] Dostupné z <http://www.swissair.com>
- 67) Tap Portugal [online].
[cit. 2007-03-01] Dostupné z <http://www.flytap.com/USA/en/Homepage/>

9. SEZNAM ZKRATEK, OBRÁZKŮ, TABULEK, GRAFŮ A SCHÉMAT

9.1. Seznam zkratk

CA – cestovní agentura

CK – cestovní kancelář

CR – cestovní ruch

ČR – Česká republika

EU – Evropská unie

WTO - World tourism organization – Světová organizace cestovního ruchu

9.2. Seznam obrázků

Obrázek č.1: Mapa Portugalska.....30

Obrázek č.2: Mapa Portugalska vytyčení zájezdu.....88

9.3. Seznam tabulek

Tabulka č.1: Základní makroekonomické údaje.....37

Tabulka č.2: Celkový přehled portugalského vývozu a dovozu (v mil. EUR)...38

Tabulka č.3: Věkové složení.....39

Tabulka č.4: Průměrné teploty vzduchu a moře ve stupních Celsia.....41

Tabulka č.5: Analýza výjezdového cestovního ruchu.....44

Tabulka č.6: Sezónní návštěvnost.....45

Tabulka č.7: Příjezdy Čechů do Portugalska a Portugalců do České republiky.45

Tabulka č.8: Letecké společnosti a jejich cena.....67

Tabulka č.9: Analýza poznávacích zájezdů.....77

Tabulka č.10: Analýza poznávacích a pobytových zájezdů na Madeiru a Azorské ostrovy.....81

Tabulka č.11: Víkendové pobyty Portugalsku.....82

Tabulka č.12: Pobytové zájezdy v Portugalsku delší jak týden.....83

9.4. Seznam grafů

Graf č.1: Předpověď počtu návštěvníků v jednotlivých regionech.....	13
Graf č.2: Export v roce 2005.....	38
Graf č.3: Import v roce 2005.....	38
Graf č.4: Zahraniční turisté v Portugalsku.....	42
Graf č.5: Příjmy z turismu.....	42
Graf č.6: Přenocování turistů podle národností.....	43

9.5. Seznam schémat

Schéma č.1: Schéma cestovních kanceláří, které pořádají zájezdy do Portugalska.....	75
Schéma č.2: Cestovní kanceláře pořádající stejný zájezd.....	80

10. PŘÍLOHY

Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu – popis spojení z letiště a z centra města

Velvyslanectví České republiky (Embaixada da República Checa)

Adresa: Rua Pero de Alenquer, 14, 1400-294 Lisboa (**Restelo**)

tel.: 00351-21 301 04 87, 21 301 35 29

po prac. době (od 16,30 do 08,00 hod.) + so a ne: pohotovostní mobil pro občany ČR
v nouzi - 00351-91 931 94 22

fax: 00351- 21 301 06 29

e-mail: lisbon@embassy.mzv.cz

e-mail OEÚ: Commerce_Lisbon@mzv.cz

web strana: <http://www.mzv.cz/lisbon>

Na velvyslanectví se z centra (z Cais do Sodré na jižním konci zelené linky metra) dostanete autobusem č. 741. Z letiště žádný přímý spoj neexistuje, doporučujeme proto využít taxislužbu, která je v Portugalsku relativně levná.

Honorární konzulát ČR v Portu (Consulado Honorário da República Checa)

Rua dos Arrependidos, Quinta do Cisne, Laborim de Baixo, 4430-099 Vila Nova de Gaia

tel.: 00351-252 85 33 51

fax: 00351-22 834 26 11

e-mail: porto@honorary.mzv.cz

Honorární konzulát ČR ve Funchalu (Madeira)

Rua Dr. José Joaquim de Freitas, 24, 9060-143 Funchal

tel. 00351-291.228.654

e-mail: luisdelgado@netmadeira.com

HK Funchal prozatím nemá stanoveny pevné hodiny pro veřejnost. Doporučujeme vždy dojednat dobu a místo schůzky nejprve e-mailem nebo telefonicky.

Složení vlády

Na základě návrhu designovaného premiéra José Socratese ze dne 4. 3. 2005 vládu schválil prezident republiky J. Sampaio dne 12. 3. 2005.

Aktuální složení portugalské vlády k 28. 4. 2005:

- předseda vlády - JOSÉ SÓCRATES
- místopředseda vlády a ministr vnitra - ANTÓNIO COSTA
- místopředseda vlády a ministr zahraničí - LUÍS AMADO (od 3.7.2006)
- místopředseda vlády a ministr financí – FERNANDO TEIXEIRA DOS SANTOS (od 21.7.2005)
- ministr pro záležitosti předsednictva vlády - PEDRO SILVA PEREIRA
- ministr národní obrany – NUNO SEVERIANO TEIXEIRA (od 3.7.2006)
- ministr spravedlnosti - ALBERTO COSTA
- ministr životního prostředí, územního plánování a místního rozvoje - FRANCISCO NUNES CORREIA
- ministr hospodářství a inovace - MANUEL PINHO
- ministr zemědělství, rozvoje venkova a rybolovu - JAIME SILVA
- ministr veřejných prací, dopravy a spojů - MÁRIO LINO
- ministr práce a sociální solidarity - JOSÉ VIEIRA DA SILVA
- ministr zdravotnictví – ANTÓNIO CORREIA DE CAMPOS
- ministryně školství - MARIA DE LURDES RODRIGUES
- ministr vědy, technologií a vysokého školství - MARIANO GAGO
- ministryně kultury - ISABEL PIRES DE LIMA
- ministr pro parlamentní záležitosti - AUGUSTO SANTOS SILVA

Fotografie:

Pobřeží Algarve se svými lákavými písčítými plážemi

Klášter Batalha

Pohled na Lisabon z hradu sv.Jiří

Pohled na Lisabon

